

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 15 (247), 25 września 2019

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Zadbaj o zdrowie psychiczne

W grupie ryzyka jest każdy z nas

Rozmowa z dr. hab. n. med. Maciejem Pileckim

Pracujemy nad kompromisem

Felieton Prezydenta Miasta Krakowa

TAURON

ARENA KRAKÓW

2. WIELKA LEKCJA EKOLOGII, 7.10.2019, GODZ. 10⁰⁰ – 15³⁰ WSTĘP WOLNY!

Gmina Miejska Kraków i miejskie spółki komunalne
zapraszają do TAURON Areny Kraków, ul. Stanisława Lema 7

- ☞ Warsztaty i wykłady ☞ Zwiedzanie Areny
- ☞ Wycieczki do Lamusowni, Ekospalarni, Ogrodu Doświadczeń
- ☞ Rozdawanie roślin antysmogowych ☞ Atrakcje dla dużych i małych

NA WYBRANE AKTYWNOŚCI – ZAPISY ONLINE

WIĘCEJ SZCZEGÓŁÓW NA: WWW.TAURONARENAKRAKOW.PL

www.taunorenakrakow.pl

Organizatorzy:

Partnerzy:

Patroni medialni:

str. 6

ZDROWIE

6. Zadbaj o zdrowie psychiczne

I Krakowski Tydzień Zdrowia Psychicznego „Human Week”

8. Krakowskie Dni Zdrowia

Przed nami XVII edycja wydarzenia!

9. W grupie ryzyka jest każdy z nas

Rozmowa z dr. hab. n. med. Maciejem Pileckim

EKOLOGIA

10. Kraków szuka nowych pomysłów na ochronę klimatu

Zeroemisyjność i mobilność jako wyzwania Climathonu 2019

11. Zielony Kraków

12. Wielka Lekcja Ekologii

Zapraszamy 7 października do TAURON Areny Kraków

MIASTO

12. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

Felieton Prezydenta Miasta Krakowa

14. Przemoc w rodzinie – co mogę zrobić?

Reagujmy na przemoc

BUDŻET OBYWATELSKI

15. Zagłosuj i zmieniaj miasto

Rekordowy budżet obywatelski

16. Głosowanie w budżecie obywatelskim

Co warto wiedzieć?

17. Projekty ogólnomiejskie BO

21. Uczymy się obywatelskości

Rozmowa z socjolog Joanną Grzechnik

str. 10

KULTURA

23. Poznajmy kulturę Niemiec

O wydarzeniach w ramach partnerstwa polsko-niemieckiego

23. Olimpiada Metropolii w Moskwie

Krakowianie z medalami!

NOWA HUTA

24. Czy Centralny jest centralny?

Felieton Ryszarda Kozika

25. Jesień na scenie NCK

Tu warto zajrzeć!

DLA SENIORÓW

26. IX edycja akcji „Miejsce przyjazne seniorom”

Zgłoś kandydata do 18 października

26. Poradnia opiekunów rodzinnych u Helców

Zaproszenie na cykl spotkań ze specjalistami

RADA MIASTA KRAKOWA

27. Kraków miastem sportu

Rozmowa z Przewodniczącym Rady Miasta Krakowa Dominikiem Jaśkowcem

28. Kalendarium Rady Miasta Krakowa

29. Wziąć odpowiedzialność za powietrze

Felieton radnego Aleksandra Miszałskiego

30. Cyrk bez zwierząt

Felieton radnej Małgorzaty Jantos

31. Wzmocnić głos peryferii

Rozmowa z radnym Markiem Sobierajem

HISTORIA

32. Porwanie Mony Lizy

Nietypowe artykuły „Ilustrowanego Kuryera Codziennego”

33. Kalendarium krakowskie

Kraków

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Komunikacji Społecznej, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 154, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska; sekretarz redakcji: Agata Włodarczyk

Współpracownicy: Michał Kozioł, Jan Machowski, Tadeusz Mordarski, Małgorzata Stuch, Joanna Korta, Paweł Waluś, Beata Sabatowicz, Ryszard Kozik

Zdjęcia: Bogusław Świerzowski, Wiesław Majka. Okładka: fot. Pixabay / Bogusław Świerzowski

Projekt graficzny: Pro Art Studio. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i tkanie: Pro Art Studio

Druk: Drukarnia Leyko Sp. z o.o. Nakład: 45 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i wprowadzania zmian do nadesłanych tekstów. Nadesłanie tekstu nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem.

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

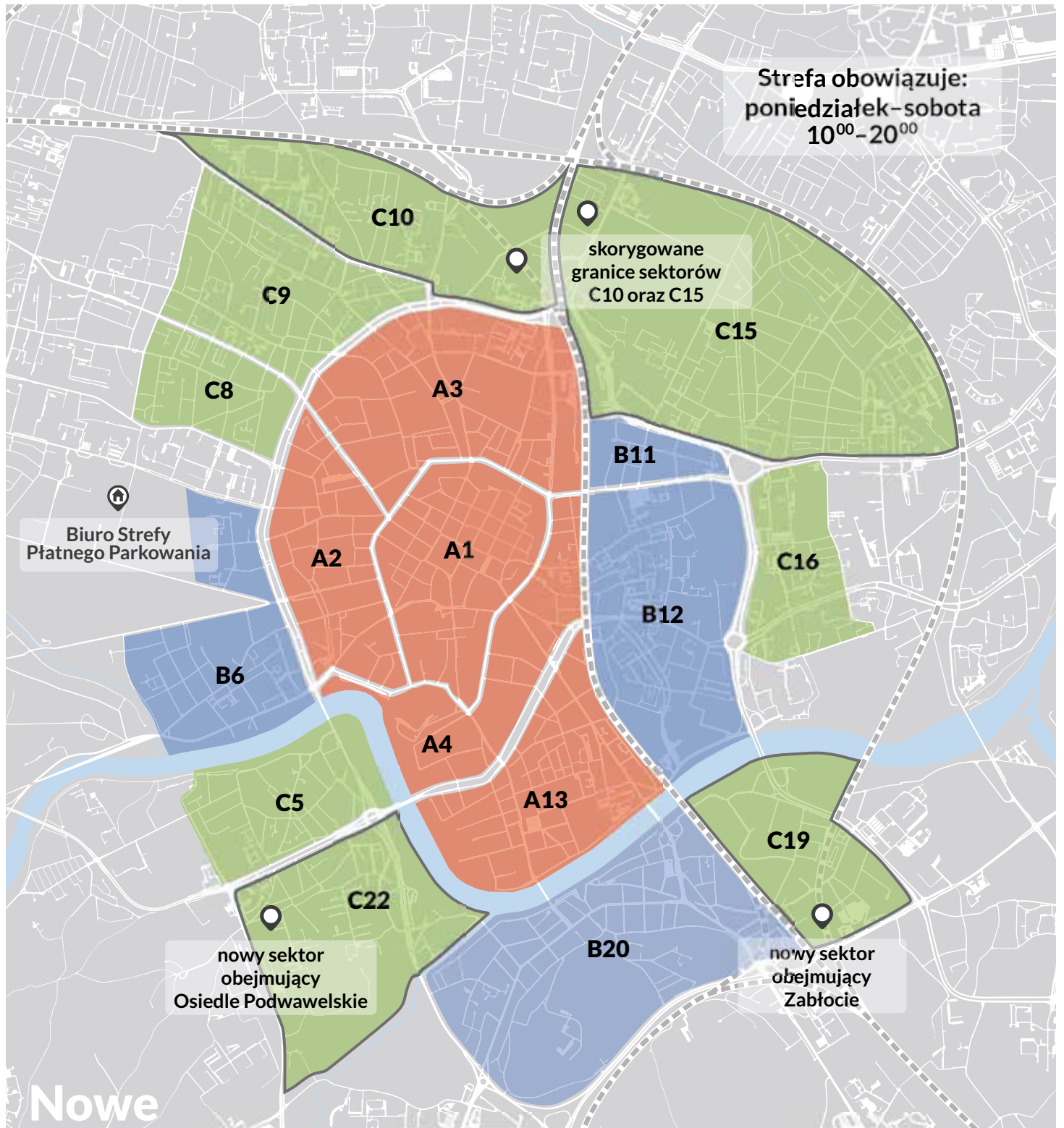
Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w krakowskich szpitalach, siedzibach jednostek miejskich, Punktach Obsługi Mieszkańca (CH Bonarka, CH Bronowice, CH Serenada), w Punktach Sprzedaży Biletów MPK (ul. Podwale 3/5, św. Wawrzyńca 13, przy Dworcu Głównym Wschód), przychodniach, Centrach Aktywności Seniorów i bibliotekach.

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: ul. Bałuckiego 17 / Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Beskidzka 28, ul. Kalwaryjska 42, ul. Powstańców 34C, ul. Misiotka 1, ul. Jerzmanowskiego 12 (Biedronka), ul. Nowohucka 52 (SELGROS), ul. Pawia (Galeria Krakowska), ul. Ćwiklińskiej 12 (Carrefour – przejście), ul. Balicka 18, ul. Opolska 100 (VINCI), ul. Lubicz L2, Stawowa 61 (Galeria Bronowice, parter), ul. Pawia 5A (Dworzec PKP), al. Pokoju 67 (M1), al. Pokoju 33, Komandosów 8, al. Bora Komorowskiego 41 (Serenada).

W dniu ukazania się numeru, w godzinach porannych, dwutygodnik rozdawany jest na rondach Grunwaldzkim, Mogiłskim, Matecznego, Kocmyrzowskim, na skrzyżowaniach Kobierzyńska / Grota-Roweckiego, Królewska / al. Mickiewicza, al. Stowackiego / Prądnicka, na pętli tramwajowej Krowodrza Górka oraz pod Teatrem Bagatela.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 9 października.

Obszar Płatnego Parkowania w Krakowie

Strefa obowiązuje:
poniedziałek-sobota
10⁰⁰-20⁰⁰

skorygowane granice sektorów C10 oraz C15

Biuro Strefy Płatnego Parkowania

nowy sektor obejmujący Osiedle Podwawelskie

nowy sektor obejmujący Zabłocie

Nowe stawki opłat

obowiązują od 15.12.2019 r.

Pierwsza i kolejne godziny postój:

	podstrefa A	6 zł
	podstrefa B	5 zł
	podstrefa C	4 zł

Abonament mieszkańca: 10 zł

Opłata dodatkowa za nieuiszczenie opłaty za postój: 150 zł

Korzystanie z różnych podstref: konieczność opłaty w każdej podstrefie osobno

Zadbaj o zdrowie psychiczne

fot. Bogusław Świerzowski

Życie w biegu, stres w pracy lub w szkole, słabnące więzi społeczne i rodzinne – wielu z nas boryka się z tymi problemami na co dzień. Przychodzą zmęczenie, smutek, apatia, lęk, niekiedy pojawiają się myśli samobójcze. Zadbajmy o siebie, zanim będzie za późno. Okazja, by pomyśleć o zdrowiu psychicznym swoim i bliskich – już w październiku.

Tadeusz Mordarski

Zaburzenia psychiczne dotyczą coraz częściej nie tylko dorosłych, ale także dzieci i młodzieży. By wyjść problemowi naprzeciw, Szpital Uniwersytecki organizuje niezwykłą akcję – I Krakowski Tydzień Zdrowia Psychicznego „Human Week”.

Wydarzenie przypada na jesień – porę roku, która sprzyja melancholii, a niekiedy pogłębia istniejące już stany depresyjne czy innego rodzaju zaburzenia psychiczne.

– Krakowski Tydzień Zdrowia Psychicznego potrwa od 7 do 11 października. Podczas pięciu dni mieszkańcy Krakowa będą mogli zadbać o swoją psychikę. Dowiedzą się, kiedy i gdzie należy szukać pomocy, a także jak wspierać tych, którzy zmagają się z problemami emocjonalnymi, depresją czy innymi zaburzeniami – mówi Elżbieta Kois-Żurek, dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia.

Uniknąć stygmatyzacji

Jak podkreślają organizatorzy wydarzenia, mimo iż wzrasta nasza świadomość w kwestii zaburzeń psychicznych, wciąż funkcjonują krzywdzące stereotypy, niemające nic wspólnego z faktami. – Nadal problemami są stygmatyzacja osób zmagających się z chorobą psychiczną oraz brak wiedzy na temat takich zaburzeń i przez to narastające wokół nich mity – mówi Elżbieta Kois-Żurek. Współorganizator akcji dr hab. n. med. Maciej Pilecki dodaje: – Chcielibyśmy, żeby podczas Tygodnia Zdrowia Psychicznego mieszkańcy Krakowa zdali sobie sprawę, że nie istnieje getto, w którym można zamknąć pacjentów leczących się z zaburzeń psychicznych, ale że jest to dzielnica w mieście, do której każdy z nas może się w pewnym momencie przeprowadzić...

Krakowski Tydzień Zdrowia Psychicznego ma uzmysłowić, że ludzie, którzy zapadają na choroby psychiczne, nie powinni być wykluczani z życia w społeczeństwie. – Na sercu leży nam m.in. aktywizacja zawodowa osób chorych psychicznie, dlatego będą one mogły podczas Tygodnia spotkać się z doradcami zawodowymi i trenerami pracy w Pensjonacie U Pana Cogito – informuje Elżbieta Kois-Żurek.

Zaburzenia psychiczne dotyczą także najmłodszych

Lekarze podkreślają, że dziś potrafią lepiej diagnozować i skuteczniej leczyć nawet najgłębsze zaburzenia psychiczne, które kiedyś skutkowały izolacją społeczną. Przyznają też, że obecny tryb życia sprzyja występowaniu problemów z psychiką. – Krakowianie mają ogromne problemy psychiczne, ale częstość ich występowania oraz ich rodzaj nie odbiegają od problemów osób żyjących w innych miastach XXI w. w cywilizacji zachodniej: Paryżu, Londynie czy Berlinie... – mówi prof. dr hab. n. med. Krzysztof Rutkowski, kierownik Zakładu Psychoterapii Szpitala Uniwersyteckiego i współorganizator Tygodnia Zdrowia Psychicznego.

Coraz częściej mówi się o tym, że zaburzenia psychiczne dotyczą nie tylko dorosłych, ale także dzieci i nastolatków. Bywa, że rodzice lekceważą objawy depresji, m.in. takie jak smutek, apatia czy zaburzenia łaknienia, tłumacząc je gorszym dniem w szkole czy kapryśnym usposobieniem.

Według danych depresja dotyka 2 proc. dzieci i nastolatków. Specjaliści uważają jednak, że te statystyki są zaniżone. Bardzo niepokoi ostatni raport Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Wynika z niego, że Polska jest na drugim miejscu w Europie pod względem samobójstw nieletnich. W naszym kraju zanotowano w ubiegłym roku 209 takich przypadków. Przyczyny występowania depresji u dzieci nie są sprecyzowane – to podobnie jak u dorosłych splot czynników biologicznych, psychologicznych i środowiskowych.

Organizatorzy Tygodnia Zdrowia Psychicznego zadbali, by sporo zagadnień, które mają zostać podczas niego poruszone, dotyczyło właśnie problemu zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży. Wiedzy na ten temat będzie można zaczerpnąć ▶

► u specjalistów w jednym z namiotów tematycznych na placu przy Muzeum Narodowym.

Chcąc promować wśród dzieci i młodzieży postawy i aktywności, które sprzyjają dobremu samopoczuciu, Szpital Uniwersytecki ogłosił konkurs plastyczny skierowany do uczniów krakowskich podstawówek: „Sport i zieleń – mój sposób na zdrowie psychiczne”. Jury wyłoni 50 najlepszych prac. Będzie można je oglądać na wyjątkowej wystawie – właśnie podczas Tygodnia Zdrowia Psychicznego.

Jednym z punktów programu jest także wykład w Miejskim Centrum Dialogu o przewrotnym tytule – „Jak najgorzej wychować dziecko?”.

Jak podkreśla kierownik Zakładu Psychoterapii prof. Krzysztof Rutkowski, wiele problemów psychicznych w życiu dorosłym wynika z nieprawidłowych doświadczeń wczesnodziecięcych. – Mowa tu o niewłaściwym traktowaniu dzieci – nie tylko chodzi o skrajne przypadki takie jak wykorzystywanie seksualne. Problemem jest chłód emocjonalny. Te osoby, które doświadczyły nieprawidłowych relacji we wczesnym dzieciństwie, w efekcie mają ogromne problemy ze zbudowaniem relacji w życiu dorosłym – wyjaśnia prof. Rutkowski.

Wykłady, seanse i... wieczory poezji

Podczas Tygodnia Zdrowia Psychicznego nie zabraknie warsztatów poświęconych zdrowiu psychicznemu, wykładów i spotkań ze specjalistami (program wydarzeń na s. 34). Będą seanse filmowe i wieczory poezji dotyczące problemów psychicznych. – Dialog

to wrażliwość, codzienne spotkania z drugim człowiekiem. Dlatego tyle rozmów, wykładów i poezji pojawi się w Miejskim Centrum Dialogu przy ul. Brackiej 10. To ważne i niezwykle spotkania w sercu miasta – podkreśla Krystyna Paluchowska z krakowskiego magistratu.

– Ciekawym punktem programu będzie wieczór literacki poświęcony poezji, w tym pisanej przez pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, których kiedyś Maria Janion nazwała „galernikami wrażliwości”. Krakowscy poeci będą czytać swoje wiersze, ale także utwory z antologii pacjentów mierzących się z kryzysami psychicznymi – dodaje Maciej Pilecki. Zachęca też do udziału w seansie niemego filmu japońskiego z lat 20., którego akcja toczy się w domu dla obłąkanych. – Po projekcji będziemy się zastanawiać, jakie emocje się w nas pojawiają, gdy konfrontujemy się z osobami cierpiącymi na zaburzenia psychiczne. Zapraszamy też na wydarzenie sportowe. To niezwykle mecz piłkarski, podczas którego będzie można dokopać... psychiatrom.

Warto podkreślić, że od 7 do 11 października specjaliści będą obecni w przestrzeni miejskiej – w namiotach tematycznych na placu przy Muzeum Narodowym zaprezentują informacje o zaburzeniach, uzależnieniach i metodach ich leczenia. Prof. Krzysztof Rutkowski podkreśla: – Chcemy, by mieszkańcy mieli świadomość, że udział w Tygodniu Zdrowia Psychicznego do niczego ich nie zobowiązuje – nie będą diagnozowani, mogą po prostu przyjść i zasięgnąć wiedzy, m.in. dotyczącej tego, gdzie ewentualnie szukać pomocy.

Krakowskie Dni Zdrowia: 23–29 września 2019 r.

Krakowskie Dni Zdrowia to przedsięwzięcie z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia. Celem akcji jest zachęcanie mieszkańców do regularnego wykonywania badań profilaktycznych, zwłaszcza tych, które są dostępne bezpłatnie. Podczas tego tygodnia mieszkańcy będą mogli skorzystać z darmowych badań profilaktycznych, konsultacji specjalistycznych i prelekcji organizowanych w placówkach medycznych w całym regionie.

W ramach wydarzenia odbędą się:

XVII Krakowskie Dni Zdrowia: impreza plenerowa w sobotę, 28 września 2019 r. w godz. 10.00–16.00. Na Rynku Głównym zostaną rozstawione namioty, w których podmioty lecznicze i organizacje promujące zdrowy styl życia będą oferować uczestnikom m.in. bezpłatne przeprowadzenie podstawowych badań profilaktycznych oraz porady i konsultacje z zakresu ochrony zdrowia. W ramach imprezy mieszkańcy miasta będą mogli skorzystać także z bezpłatnych badań czy konsultacji w wybranych przychodniach, realizujących Miejski Program Ochrony Zdrowia „Zdrowy Kraków”.

Dodajmy, że Gmina Miejska Kraków organizuje tę ważną akcję już od 17 lat!

XXVIII Konferencja Zdrowych Miast Polskich „Dlaczego warto być Zdrowym Miastem? Jak poprawić warunki zdrowotne miast, tj. stan zdrowia ich mieszkańców oraz warunki środowiskowe”: w dniach 25–27 września 2019 r. odbędzie się konferencja adresowana do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z całej Polski, podmiotów leczniczych i innych instytucji odpowiedzialnych za kreowanie polityki zdrowotnej.

Światowy Dzień Serca: obchody zaplanowano na 29 września 2019 r. W ostatnią wrześniową niedzielę na Rynku Głównym w Krakowie mieszkańcy mogą bezpłatnie sprawdzić ciśnienie krwi, wagę ciała oraz BMI, poziom cukru we krwi czy cholesterolu. Do dyspozycji będą także kardiologowie, kardiochirurdzy, dietetycy i pielęgniarki, którzy będą udzielać porad, a czas wszystkim uczestnikom imprezy uświetli występ artystyczny.

Szczegółowe informacje dostępne są pod numerem Telefonu Całodobowej Informacji Medycznej tel. 12 661-22-40 oraz na stronie: www.profilaktykawmalopolsce.pl.

fot. Bogustaw Świerzowski

dr hab. n. med. Maciej Pilecki

Specjalista psychiatrii ogólnej oraz dzieci i młodzieży, certyfikowany psychoterapeuta, kierownik Oddziału Klinicznego Psychiatrii Dorosłych, Dzieci i Młodzieży Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie, kierownik Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży Katedry Psychiatrii UJ CM, przewodniczący Sekcji Naukowej Psychoterapii PTP, konsultant wojewódzki w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży. Zainteresowania badawcze: zaburzenia odżywiania, kontekst kulturowy zaburzeń psychicznych, psychiatria i psychoterapia w wieku rozwojowym; zainteresowania kliniczne: psychiatria dzieci i młodzieży, psychoterapia i terapia rodzin, nagłe stany w psychiatrii

Problemy z psychiką dotyczą co trzeciej osoby do 35. roku życia. Bo nie jest tak, że cierpi na nie grupa osób, które czymś znaczącym różnią się od innych. Każdy z nas jest w grupie ryzyka.

W grupie ryzyka jest każdy z nas

O tym, dlaczego należy dbać o zdrowie psychiczne, o stereotypach i walce z nimi z dr. hab. n. med. Maciejem Pileckim rozmawia Tadeusz Mordarski.

Czy krakowianie dbają o zdrowie psychiczne?

Maciej Pilecki: Gdyby patrzeć na statystyki – nie. W ostatnich latach, nie tylko w Małopolsce, widać zwiększanie się liczby przypadków chorób psychicznych, uzależnień, prób samobójczych. Zaburzenia psychiczne stają się jedną z najczęstszych przyczyn zgonów i niepełnosprawności. Mają na to wpływ zmiany, jakie zachodzą w środowisku naszego życia...

Jakiego typu to zmiany?

MP: Kryzys rodziny, brak stabilności w związkach, zatrudnieniu, ciągłe obawy o utratę pracy, używki. Jest duże ryzyko, że w ciągu życia dotkną nas zaburzenia psychiczne – problem ten dotyczyć będzie co drugiego z nas. Zaburzenia psychiczne dotyczą co trzeciej osoby do 35. roku życia. Bo nie jest tak, że cierpi na nie grupa osób, które czymś znaczącym różnią się od innych. Każdy z nas jest w grupie ryzyka. Tymczasem z badań naukowych wynika, że na osoby z zaburzeniami psychicznymi reagujemy trochę gorzej niż kiedyś reagowało się na trędowatych...

Z czego to wynika?

MP: Głównie z lęku, że i z naszą psychiką coś niebezpiecznego może zacząć się dziać.

A przecież to taka sama choroba jak ta fizyczna.

MP: Nie do końca, bo w chorobie fizycznej mamy poczucie, że rdzeń naszego jestestwa, to, jacy jesteśmy, pozostaje nienaruszony. A przy chorobach psychicznych doświadczamy, że to, jak myślimy, kim jesteśmy, co odczuwamy – podlega zaburzeniu. Żyjemy w świecie, w którym władza nad sobą jest jednym z najważniejszych elementów naszej oceny. Utrata tej kontroli przeraża nas najbardziej.

Mówi się, że każdy z nas jest zaburzony, ale nie każdy jest zdiagnozowany.

MP: Myślę, że nie ma osoby, która nie cierpiałaby psychicznie w jakimś momencie swojego życia. Głównym sygnałem problemu jest poczucie cierpienia psychicznego. Jeśli w dodatku kilka osób z najbliższego otoczenia widzi u nas niepokojące objawy, mówi, że się zmieniły, powinniśmy skorzystać z pomocy specjalisty.

Kiedy skonsultować się z psychologiem, a kiedy z psychiatrą?

MP: Nie jest łatwo w systemie publicznym dostać się do psychologa bez skierowania od psychiatry. Poza tym wizyta u psychiatry jest ważna, bo jest on specjalistą nie tylko od stwierdzania zaburzeń psychicznych, ale i wykluczania somatycznych przyczyn ich występowania. Jeśli obawiamy się wizyty u psychiatry, możemy też skorzystać z porady lekarza pierwszego kontaktu. Zapytajmy, czy jego zdaniem wizyta u specjalisty jest zasadna.

Czy można zapobiegać zaburzeniom psychicznym?

MP: Z pewnością zdrowiu psychicznemu służy życie w dobrze funkcjonującej rodzinie i w grupie znajomych, unikanie przepracowywania się, hobby, zdrowe odżywianie. Nie powinno się też przesadzać z substancjami psychoaktywnymi.

Do problemu zaburzeń psychicznych często podchodzimy z ironią...

MP: Jest odrębny dział psychiatrii, który zajmuje się walką ze stygmatyzacją pacjentów z zaburzeniami. Duże znaczenie w postrzeganiu takich osób mają m.in. kampanie medialne. A w mikroskali tym, co oswaja nas z problemem, są choćby spotkania z tymi, którzy przechodzili przez kryzys psychiczny.

Z jednej strony nie dbamy o swoje zdrowie psychiczne, a z drugiej – w ostatnim czasie zapanowała moda, by zaglądać w głąb siebie, chodzić na terapię, czytać poradniki...

MP: To zjawisko pozytywne. W ciągu kilkunastu lat wzrosła nasza świadomość zaburzeń psychicznych. Wiemy też więcej o tym, gdzie ewentualnie szukać pomocy.

Karolina Gawlik

Zeroemisyjność i mobilność – to wyzwania, z jakimi mierzą się uczestnicy Climathonu 2019, który po raz czwarty odbędzie się w Krakowie. Podczas 24-godzinnego, międzynarodowego wydarzenia znalezione mają zostać nowe pomysły na ochronę klimatu w mieście. Najlepsze z nich otrzymają szansę na wdrożenie już w ciągu najbliższych dwóch lat.

Zeszlatoroczna edycja Climathonu / Fot. archiwum organizatora

Kraków szuka nowych pomysłów na ochronę klimatu

Climathon 2019 organizowany jest równocześnie w kilkuset miastach na całym świecie. Finał polskiej edycji odbędzie się w Krakowie w dniach 25–26 października w Muzeum Inżynierii Miejskiej. Tematem tegorocznej edycji jest szeroko pojęta mobilność. Korki, opóźnienia komunikacji miejskiej, utrudnienia dla rowerzystów i pieszych – to tylko część problemów, nad którymi mają się pochylić uczestnicy klimatycznego hackathonu.

Rejestracja już trwa

Fundacja Aeris Futuro, Pracownia Miejska, Climate-KIC i Urząd Miasta Krakowa zapraszają do wzięcia udziału w Climathonie wszystkich zainteresowanych ochroną środowiska, ekologią i zrównoważoną gospodarką. Dla zwycięzcy przewidziana jest atrakcyjna nagroda pieniężna. Najważniejszą zachętą dla uczestników powinno być jednak to, że zwycięskie projekty mają szansę na wdrożenie w naszym mieście lub województwie. Rejestracja na imprezę odbywa się poprzez stronę: climathon.climate-kic.org/en/krakow. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc warto zapisać się jak najszybciej.

Climathon to niepowtarzalna okazja, by zdobyć nowe doświadczenie, poznać inspirujących ludzi o podobnych zainteresowaniach, dać impuls do rozwoju swojej kariery zawodowej i zrobić coś dobrego dla naszej planety. Podczas prac w zespołach warsztatowych uczestnicy będą mogli skorzystać z pomocy doradców i ekspertów. Obok konkursu planowane są panele dyskusyjne, spotkania i szkolenia. – Kraków dobrze sobie radzi z likwidacją niskiej emisji z pieców, więc czas na zajęcie się kolejnym źródłem smogu – transportem. Ruch samochodowy w naszym mieście jest za duży, więc by polepszyć sytuację, powinniśmy zmienić nasze codzienne nawyki. Najpierw musimy jednak przekonać mieszkańców do takiej

zmiany i tu liczymy na świetne, świeże, ciekawe projekty uczestników Climathonu, które będą później wdrażane w Krakowie czy Małopolsce – mówi Joanna Mieszkowicz, prezes Fundacji Aeris Futuro.

W zeszłym roku Climathon pod hasłem „Kreatywnie dla klimatu” zwyciężył projekt pod tytułem „Ogrody deszczowe”. Jego autor Waldemar Boczar zainspirował się informacjami o coraz poważniejszych problemach miast związanych z gospodarką wodną.

– Pamiętajmy, że sam finał Climathonu to punkt kulminacyjny wydarzenia. Już wcześniej uczestnicy mogą brać udział w warsztatach, spotkaniach, panelach, które ich zainspirują i poszerzą ich wiedzę. Zapewniamy możliwość konsultacji z doświadczonymi aktywistami, przedsiębiorcami, lokalnymi politykami, dzięki

czemu projekty mogą przybrać różny charakter: biznesowy, społeczny, samorządowy. Climathon to zatem przestrzeń poznawania nowych, ciekawych ludzi i sprawdzenia samego siebie – dodaje Mieszkowicz.

Climathon: część większego planu

Climathon 2019 stanowi część programu Deep Demonstrations, mającego na celu stworzenie strategii zeroemisyjności. Program ten to jeden z filarów nawiązanej przez Kraków współpracy z EIT Climate-KIC – europejską instytucją działającą na rzecz ochrony klimatu. Miasto dołącza tym samym do grona sześciu innych europejskich metropolii: Amsterdamu, Edynburga, Malmö, Mediolanu, Leuven i Orleanu. Projekt jest realizowany we współpracy z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, ekspertami i przedsiębiorcami. Zakłada on 10-letnie partnerstwo, w ramach którego wypracujemy strategię, a później wdrożymy innowacje i przeprowadzimy pilotaże.

Climathon 2019 organizowany jest równocześnie w kilkuset miastach na całym świecie.

Ogrody Krakowian po raz kolejny nagrodzone!

Krakowskie parki kieszonkowe tym razem zdobyły uznanie podczas organizowanego przez Towarzystwo Urbanistów Polskich konkursu na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w Polsce. To już kolejne wyróżnienie dla projektu, który zdobył również serca krakowian. Niewielkie, ciekawie urządzone, różnorodne miejsca, które cieszą okolicznych mieszkańców, to sposób na odczarowanie często zapomnianych skwerów. Projekt Ogrody Krakowian to tworzenie lokalnych, zielonych enklaw, które poprzez nadanie im różnorodnych funkcji stają się miejscami odpoczynku, a nawet przyjaznej, niewymuszonej edukacji. Nagrodę wręczono podczas konferencji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Towarzystwa Urbanistów Polskich oraz Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki 16 września 2019 r. (AM)

Przybywa krakowskich lasów

Do zadań Zarządu Zieleni Miejskiej należą sprawowanie opieki nad lasami komunalnymi (od 2016 r.) oraz nadzór nad lasami należącymi do osób fizycznych (od 2017 r.). Działania ZMZ prowadzić mają do poprawy stanu terenów leśnych. W 2016 r. w uroczyskach Łasina, Tonie i Grąby pojawiło się 12,5 tys. drzew na powierzchni 2,5 ha. W roku kolejnym na 4,7 ha posadziliśmy m.in. olchy, dęby, wiązy czy buki – przybyło wówczas 23 tys. drzew. Następne 10 tys. to wynik prac w 2018 r. W ramach „Powiatowego programu zwiększania lesistości Miasta Krakowa na lata 2018–2040” systematycznie zalesiamy kolejne grunty – 3 ha w 2018 r., 10 ha wiosną 2019 r. Terenów leśnych w Krakowie co roku będzie przybywać – 10 ha jesienią 2019 r. oraz 20 ha w roku 2020. (AM)

zdjęcia: archiwum ZMZ

Podsumowanie zielonego lata

Tegoroczne lato minęło pod znakiem wielu miejskich wydarzeń, w których mieliśmy przyjemność uczestniczyć razem z krakowianami. Wspólne ćwiczenia na świeżym powietrzu to zastrzyk energii przed zbliżającą się jesienią. Pokazy kina letniego wprowadziły nas w temat troski o dobro wspólne, jakim jest nasze środowisko. Z różnych części Krakowa podróżowaliśmy Parkobusem na spacerzy przyrodnicze bądź na odbywające się w krakowskich parkach pikniki. Mnóstwo atrakcji, pyszne jedzenie i zielone otoczenie to już tradycja wspólnie spędzonych piknikowych chwil. Dziękujemy za Wasze uśmiechy oraz energię, która jest motorem napędowym do opracowania przyszłorocznych planów na niezwykle miejskie wakacje! (AM)

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

6 września

- Okrągły Stół poświęcony kwestii zatrudniania cudzoziemców z udziałem przedstawicieli krakowskiego korpusu konsularnego (inicjatorami spotkania zorganizowanego przez Urząd Miasta Krakowa, Grodzki Urząd Pracy i Izbę Przemysłowo-Handlową w Krakowie byli: ASPIRE, ABSL, Business Centre Club, Małopolski Związek Pracodawców „Lewiatan”, Stowarzyszenie Budowniczych Domów i Mieszkań, American Chamber of Commerce in Poland oraz Francusko-Polska Izba Gospodarcza), Sala Lea
- Koncert jubileuszowy zespołu „Czerwono-Czarni” – 60-lecie rock&rolla, Nowohuckie Centrum Kultury, al. Jana Pawła II

7 września

- Narodowe Czytanie, pl. Szczepański
- Dzień Spadochroniarza, Klub Wojsk Specjalnych, ul. Praska

zdjęcia: Bogusław Świerzowski

- IV Swoszowicki Piknik Patriotyczny, Fort Swoszowice

10 września

- Rozmowa z mieszkańcami na Facebooku

11 września

- Spotkanie z Marią Springwald, srebrną medalistką w rywalizacji czwórek podwójnych na Mistrzostwach Świata w Linzu

13 września

- Zakończenie misji dyrektora Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego im. Jana Pawła II przez Annę Prokop-Staszecką i objęcie przez nią stanowiska ordynatora oddziału Chorób Płuc z Pododdziałem Onkologicznym, Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II, ul. Prądnicka

14 września

- Obchody Dnia Działkowca w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym „Tulipan”, ul. Bulwarowa

15 września

- Uroczystość z okazji Święta Niepodległości Ukrainy oraz pożegnanie Konsula Generalnego Ukrainy Olega Mandiuka, Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej „Manggha”, ul. Konopnickiej

16 września

- Spotkanie z włoską podróżniczką Paolą Giacomini, która zainspirowana legendą z 1297 r. o najeździe Tatarów na Kraków,

postanowiła przywieźć konno z Mongolii do Krakowa replikę mongolskiej strzały, Rynek Główny przed bazyliką Mariacką

16–18 września

- Kijowskie Forum Inwestycyjne, Kijów

18 września

- Wizyta w „Klubie Rodzica z dzieckiem do lat 3 o specjalnych potrzebach rozwojowych”, os. Wandy

2. Wielka Lekcja Ekologii

Jak zrobić las w żarówce i biżuterię z makulatury? Z czego składają się panele fotowoltaiczne? Jak wygląda wnętrze zmiatarek i polewaczek jeżdżących po krakowskich ulicach i dlaczego woda z kranu jest taka dobra? Tego wszystkiego dowiedzą się uczestnicy 2. Wielkiej Lekcji Ekologii. Zapraszamy 7 października, w godz. 10.00–15.30 do TAURON Areny Kraków. Wstęp wolny!

Katarzyna Fiedorowicz-Razmus

Podczas wydarzenia, którego celem jest zaprezentowanie działań Gminy Miejskiej Kraków i miejskich spółek komunalnych, na uczestników czekać będzie mnóstwo atrakcji.

Zapraszamy do Eko Domu TAURON Areny Kraków, w którym goście będą mogli dowiedzieć się, jak oszczędzać wodę i prąd w domu, jak wyeliminować plastikowe opakowania oraz w jaki sposób dać rzeczom drugie życie. Tu też, po godz. 12.00, rozdawane będą rośliny „antysmogowe”.

W TAURON Arenie powstanie ekologiczny park maszyn z pojazdami i urządzeniami wykorzystywanymi przez miejskie spółki w codziennej pracy. Wśród nich będą zmiatarki, polewaczki, śmieciarki, autobusy z taboru krakowskiego MPK i ekologiczne samochody straży miejskiej i policji.

W programie znajdują się warsztaty oraz gry dla dzieci i młodzieży, wycieczki do Ekospalarni Kraków, Lamusowni, Ogrodu Doświadczeń i zwiedzanie TAURON Areny Kraków. Goście wezmą udział w panelu edukacyjnym prowadzonym przez specjalistów z Politechniki Krakowskiej, którego tematem będzie gospodarka niskoemisyjna miasta i odnawialne źródła energii.

Na wycieczki i część warsztatów obowiązują wcześniejsze zapisy. Szczegóły na: www.tauronarenakrakow.pl.

Fot. Bogusław Świerczowski

Pracujemy nad kompromisem

Turystyczny Disneyland, bez mieszkańców, „zwykłych sklepów”, za to z 24-godzinnym hałasem. Miejsce nie do życia. Pod takim opisem mogłyby się podpisać dziesiątki miast turystycznych na całym świecie. Nie zamierzam udawać, że problem nie dotyczy Krakowa. Udało nam się wprowadzić w życie zapisy o parku kulturowym i oczyścić centrum z tandetnej reklamy. Teraz czas na trudniejszy krok...

Niedawno w krakowskim wydaniu „Gazety Wyborczej” ukazał się list mieszkanki centrum, która wyprowadziła się z Krakowa pięć lat temu, lecz nadal czuje się związana z naszym miastem, ponieważ regularnie odwiedza swoich starszych rodziców. List, w którym opisuje problemy z ciągłym hałasem, brudnymi klatkami schodowymi, niestosownymi (mówiąc najdelikatniej) zachowaniami turystów, którzy w środku nocy dobijają się do drzwi mieszkań, niestety nie był dla mnie zaskoczeniem. Doskonale zdaję sobie sprawę z problemów, z jakimi borykają się mieszkańcy centrum. Chcę jednak z całą mocą stwierdzić, że nie ma ze strony władz miasta zgody na traktowanie Krakowa jako miejsca taniej rozrywki. Służby miejskie nie patrzą biernie na to, co się dzieje w okolicach Rynku Głównego, choć wiem, że jak na razie efekty nikogo z nas nie zadowolają.

Kilkanaście lat temu z przerażeniem patrzyliśmy, jak kilometry tandetnej reklamy zastępują piękne, zabytkowe elewacje kamienic. Byliśmy bezsilni. Przedsiębiorcy żyli w przekonaniu, że im tablica większa i bardziej kolorowa, tym interes pójdzie lepiej, a rezygnacja z migoczących kolorowych lampek podświetlających reklamę zakończy się natychmiastowym bankrutem. Kraków jako pierwsze miasto w Polsce zdecydował się wprowadzić przepisy o parku kulturowym i uporządkować przestrzeń, a potem konsekwentnie egzekwował wprowadzone zasady. Udało się. Dziś możemy oglądać zabytkowe kamienice bez tandetnych ozdób. Nie słyszałem, by ktoś zbankrutował po tym, jak wymienił reklamę na bardziej estetyczną i mniejszą. Teraz przyszedł czas na kolejny krok... Trudniejszy, bo nie wszystko zależy od władz miasta.

Proszę pamiętać, że nie sprzyja nam struktura własnościowa kamienic w centrum Krakowa. To nie Miasto wynajmuje tu lokale, ale ich prywatni właściciele. To oni decydują, czy w lokalu będzie bank, czy też będzie w nim pracował rzemieślnik; czy mieszkanie zostanie wynajęte lokatorom na lata czy turystom na kilka nocy. Tego jako władze Miasta nie zmienimy. Straż miejska może interweniować na ulicy, uspokajając zbyt głośnych gości, ale strażnicy nie mają prawa wejść do cudzego mieszkania czy nawet na zamkniętą klatkę schodową, by zaprowadzić tam porządek.

Zapewniam Państwa, że służby miejskie nie patrzą na to, co się dzieje, biernie. Strażnicy miejscy ściśle współpracują z policją, dzięki czemu patrole mieszane mają znacznie szersze kompetencje, by reagować na wszelkie przypadki łamania prawa i zakłócania spokoju. Urzędnicy razem z policjantami przeprowadzają też kontrole, by sprawdzić, czy nie sprzedaje się alkoholu nieletnim. Za to wykroczenie właściciel lokalu może stracić licencję na sprzedaż alkoholu, a Kraków należy do tych miast, które bezwzględnie licencję w takim przypadku odbierają.

W przyszłym sezonie turystycznym planujemy wykonać kolejny krok – ograniczyć godziny funkcjonowania ogródków kawiarnianych, tak by dać szansę mieszkańcom na normalny nocny wypoczynek. Jeżeli przedsiębiorca będzie chciał, by jego klub działał w nocy, będzie musiał zaprosić gości do środka.

Uspokojeniu centrum miasta posłuży też ograniczenie liczby wydarzeń odbywających się na Rynku Głównym. Przekonamy organizatorów, że rozmaite targi, pokazy czy koncerty mogą być równie atrakcyjne, gdy przeniesiemy je na inne krakowskie place czy wręcz na tereny rekreacyjne.

Wszystkiego sami nie zmienimy. Potrzebujemy m.in. przepisów, które pozwolą uregulować takie problemy jak już wspomniany najem krótkoterminowy. Mogę Państwa zapewnić, że krakowscy urzędnicy aktywnie działają na wszelkich możliwych forach ogólnopolskich, zarówno kontaktując się z przedstawicielami rządu i parlamentu, jak i w gronie innych dużych miast, by doprowadzić do uchwalenia stosownych przepisów.

Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa

Myślę, że jesteśmy zgodni: życie w takim mieście jak Kraków wiąże się z kompromisami. Trzeba wyważyć interesy mieszkańców, przedsiębiorców i turystów, bo nie tylko nas nie stać na rezygnację z turystyki – przede wszystkim naszym miastem chcemy się przeciw chwalić przed gośćmi z całego świata. Takiego kompromisu będziemy szukać w ramach działań tzw. Burmistrza Nocnego, którego rolę wyobrażam sobie właśnie jako osoby (czy też zespołu osób), która będzie godziła interesy wszystkich stron i dbała, by mieszkańcy nie czuli się stroną najstańszą.

MISTRZEJOWICKI KOMPUTEROWY KLUB SENIORA

kursy komputerowo-
internetowe

dla początkujących
i średnio zaawansowanych
spotkania tematyczne

Ośrodek Kultury
im. C. K. Norwida

informacje i zapisy:
KLUB KUŹNIA
os. Złotego Wieku 14
tel. 12 648 08 86
klub@kuznia.edu.pl
www.kuznia.edu.pl

Przemoc w rodzinie – co mogę zrobić?

Jeśli jesteś świadkiem przemocy w rodzinie lub masz podejrzenie, że ktoś jest krzywdzony przez najbliższych, musisz interweniować.

Małgorzata Łyżwińska-Kustra

Dziecko płaczące za ścianą, starsi sąsiedzi pozbawieni środków do życia lub zaniedbani, awantury i krzyki w mieszkaniu obok... Świadcami takich sytuacji bywamy w naszym sąsiedztwie lub w najbliższym otoczeniu. Wszystkie tego typu sygnały powinny nas zaniepokoić, bo mogą świadczyć o tym, że w rodzinie, skąd dochodzą, mamy do czynienia z przemocą.

Najczęściej dostrzegamy przemoc fizyczną lub jej efekty – m.in. szarpanie, popychanie, klapsy, bicie, policzkowanie, kopanie oraz inne zachowania, których skutkiem są widoczne obrażenia fizyczne.

Przemocą psychiczną możemy nazwać znęcanie się nad swoimi najbliższymi, groźby, szantaż, wyzwiska, poniżanie czy izolowanie drugiej osoby, aby zmusić ją do określonych zachowań.

Innym typem przemocy jest przemoc seksualna, którą można zdefiniować jako naruszenie sfery intymności drugiej osoby i wymuszanie na niej nieakceptowanych zachowań seksualnych, wbrew jej woli.

Coraz częściej spotykamy się również z przemocą ekonomiczną. Mówimy o niej wtedy, gdy celem osoby stosującej przemoc jest odniesienie korzyści finansowej. Sprawcy przemocy na tle ekonomicznym zmuszają do opłacania niechcianych zakupów, do zaciągania kredytów lub pożyczek, do spłacania długów. Ograniczają osobom pokrzywdzonym możliwość korzystania z posiadanych pieniędzy, a nierzadko niszczą cudzą własność. Przemocą ekonomiczną jest np. zmuszanie osób starszych do zmian w zapisach testamentu lub do dokonania darowizny.

Przemocą można nazwać również pozbawienie opieki osób niepełnosprawnych, starszych lub dzieci. Sprawcy tego typu przemocy znęcają się poprzez niezaspokajanie podstawowych potrzeb osób, którym zobowiązane są świadczyć pomoc. Do zaniedbań można zaliczyć pozostawianie osób wymagających wsparcia bez opieki, wyżywienia, odzieży, leków, a także

niezapewnianie im właściwych warunków mieszkaniowych i pomocy, w tym lekarskiej.

Jeśli jesteś świadkiem przemocy lub masz podejrzenie, że ktoś jest krzywdzony przez najbliższych, możesz pomóc na kilka sposobów:

- Porozmawiaj z ofiarą przemocy, by poinformować ją, że domyślasz się, iż może być krzywdzona. Zaoferuj swoje wsparcie.
- Jeśli wiesz, że sam nie jesteś w stanie pomóc, możesz wezwać policję, poinformować Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej lub organizacje pomagające ofiarom przemocy.
- Możesz porozmawiać z osobą stosującą przemoc, by poinformować ją, że wiesz o jej zachowaniu. Uświadom sprawcy przemocy, że jego czyny podlegają sankcjom karnym. Uprzedź tę osobę, co zrobisz, jeśli nie przestanie krzywdzić swoich bliskich.
- Jeśli w sprawie przemocy jest prowadzone postępowanie, wesprzyj osobę pokrzywdzoną.

Odwracając głowę, zaprzeczając lub mówiąc, że nic nie słyszałeś, wzmacniasz sprawcę przemocy i pomagasz mu w dalszym krzywdzeniu.

Od twojego działania może zależeć zdrowie lub życie drugiej osoby. Reagujmy na przemoc! Bądźmy wrażliwi!

Przemoc w rodzinie możesz zgłosić, dzwoniąc:

- na policję pod nr 997 lub telefon alarmowy 112
- do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, tel. 12 616-54-08
- do Ośrodka Interwencji Kryzysowej, tel. 12 421-92-82
- do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, tel. 12 425-81-70

BUDŻET OBYWATELSKI MIASTA KRAKOWA

Zagłosuj i zmieniaj miasto

Przed nami kulminacyjny punkt tegorocznej edycji budżetu obywatelskiego – głosowanie mieszkańców. Od 28 września do 7 października każdy krakowianin – bez względu na wiek – będzie mógł ocenić, które z projektów ogólnomiejskich i dzielnicowych najbardziej zasługują na realizację.

Joanna Korta

W tym roku do etapu głosowania przeszło 118 projektów ogólnomiejskich i łącznie 439 projektów dzielnicowych. Z ich pełną listą wraz z krótką charakterystyką i orientacyjną wyceną można się zapoznać na stronie budzet.krakow.pl.

Tradycyjnie najwięcej pomysłów dotyczy zieleni, ale nie brakuje też tych z zakresu infrastruktury drogowej i chodnikowej, kultury, sportu i rekreacji czy społecznych. Mateusza Płoskonkę, zastępcę dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia, cieszy zauważalny z roku na rok wzrost jakości składanych projektów i to, że wśród projektodawców pojawiają się coraz częściej nazwiska osób z poprzednich edycji. Ważne jest też, że osoby, które zaczynały jako wnioskodawcy, dzisiaj reprezentują to grono

w Radzie Budżetu Obywatelskiego, aktywnie zabiegając o coraz większe zaangażowanie mieszkańców w ten ważny projekt.

– Środki na budżet obywatelski są większe, więc i apetyt krakowian wzrósł. Ponad 250 projektów więcej niż w zeszłym roku, rekordowa dzielnica XVIII ze 100 projektami – to tylko przykłady. Z punktu widzenia miasta najważniejsze jest jednak to, by wnioskodawcy, zmotywowani sukcesem swoich projektów, nadal chcieli działać na rzecz Krakowa także w inny sposób – dodaje dyrektor Mateusz Płoskonka. Głosowanie odbywać się będzie w internecie – za pośrednictwem platformy budzet.krakow.pl oraz w zorganizowanych na terenie miasta punktach – na papierowych kartach do głosowania. Więcej na temat zasad głosowania w naszym materiale pt. „Co warto wiedzieć?”.

 Kraków

Jeśli widzisz dym z komina:
zadzwoń 986
lub **wyślij raport**

z aplikacji

**POWIETRZE
KRAKÓW**

Od 1 września 2019 w Krakowie palenie węglem i drewnem jest zakazane.

Za złamanie zakazu grozi mandat do 500 zł lub grzywna do 5 tys. zł

Głosowanie w budżecie obywatelskim

Co warto wiedzieć?

Kiedy odbędzie się głosowanie?

Głosowanie rusza 28 września i potrwa 10 dni – do 7 października.

W jaki sposób będzie można głosować?

Głosowanie odbywać się będzie w internecie – za pośrednictwem platformy dostępnej w okresie głosowania pod adresem <https://budzet.krakow.pl> oraz tradycyjnie – w zorganizowanych na terenie miasta punktach do głosowania. Ich wykaz będzie dostępny na stronie www.budzet.krakow.pl.

Kto może głosować?

Każdy mieszkaniec Krakowa, bez względu na wiek, nawet ten poniżej 16. roku życia.

Czy mogę zagłosować najpierw przez internet, a potem w punkcie głosowania?

Nie, trzeba się zdecydować. Można zagłosować tylko raz – albo w punkcie, albo przez internet.

W jaki sposób należy oddać głos?

Trzeba wybrać po trzy projekty ogólnomiejskie i dzielnicowe. Zadania oceniamy w skali od 1 do 3 punktów – 3 punkty przyznajemy projektowi, który naszym zdaniem najbardziej zasługuje na realizację; 2 punkty – zadaniu, które uważamy za nieco mniej istotne, a 1 punkt – projektowi, który także zyskał nasze uznanie, ale jest mniej ważny niż dwa pierwsze. Przedsięwzięcia, które zdobędą łącznie najwięcej punktów, znajdą się na liście rankingowej.

Co się stanie z moim głosem, jeśli wskażę mniej niż sześć projektów – czyli mniej niż trzy dzielnicowe i trzy ogólnomiejskie?

W takiej sytuacji głos będzie nieważny.

Jak zagłosować przez internet?

Najpierw trzeba zarejestrować się na platformie, podając swoje imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL (osoby, które go nie mają, podają datę urodzenia i płeć), numer telefonu komórkowego oraz numer i nazwę dzielnicy zgodnie z adresem zamieszkania. Głosowanie za pośrednictwem platformy wiąże się z koniecznością potwierdzenia założenia konta poprzez SMS.

Które projekty zostaną zrealizowane?

Do realizacji zostaną wybrane te pomysły, które uzyskają największą liczbę punktów, aż do wyczerpania środków przeznaczonych na budżet obywatelski (tak w skali miasta, jak i konkretnej dzielnicy). Ich listę poznamy 23 października.

Jakie dane muszę podać, głosując w sposób tradycyjny?

Głosując w punkcie, trzeba podać swoje imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL/kod identyfikujący nadany przez Urząd Miasta Krakowa dla osób niemających numeru PESEL, numer i nazwę dzielnicy zgodnie z adresem zamieszkania. Należy mieć przy sobie dowód osobisty.

Czy mogę się zalogować na konto, które utworzyłem, głosując w poprzednich edycjach BO?

Tak, raz założone konto jest aktywne.

Pomyliłem się podczas podawania nazwy dzielnicy lub numeru telefonu komórkowego itp. Co zrobić w takiej sytuacji?

Te dane można poprawić po zalogowaniu się, klikając na menu po lewej stronie w pozycję „Aktualizacja danych”.

Kilka projektów zdobywa taką samą liczbę punktów. Co wtedy?

O kolejności na liście rankingowej zdecyduje publiczne losowanie.

Co się stanie, gdy realizacja kolejnego z wybranych projektów na liście wymagać będzie większych środków niż te, które pozostały w puli – czy to w skali dzielnicy, czy miasta?

Wówczas zrealizowany zostanie pierwszy z kolejnych wybranych projektów, którego koszty można będzie pokryć z pozostałych jeszcze środków.

Mieszkam w Nowej Hucie, ale pracuję w Prokocimiu i chciałbym głosować na projekt z tamtej dzielnicy. Czy mogę?

Nie, głosujemy tylko na terenie dzielnicy, w której mieszkamy.

(oprac. Joanna Korta)

28.09 – 7.10
2019

Budżet obywatelski 2019 – projekty ogólnomiejskie

Numer projektu	Tytuł projektu	Skrócony opis projektu	Szacunkowy koszt projektu
4	Remonty chodników na terenie Dzielnic Nowohuckich	Wykonanie remontu chodników na wskazanych odcinkach ulic: Sołtysowskiej, Glinki, Branickiej, Morcinka, Powstańców, Ciepłowniczej, Okulickiego, Łowińskiego, Drożyska i Bystronia	2 000 000
5	Tak dla parku przy Karmelickiej	Utworzenie parku na wskazanym terenie	2 000 000
6	Rewitalizacja al. Słowackiego	Remonty chodnika w al. Słowackiego na odcinku pomiędzy ul. Królewską a ul. Lenartowicza oraz remont chodników łączyjących ulice: Śląską z Długą oraz Mazowiecką z Krowoderską	300 000
7	Młynówka Królewska – najdłuższy park w Polsce!	Budowa ścieżki wzdłuż koryta Młynówki Królewskiej, nowy fragment drogi rowerowej oraz nowoczesny plac zabaw	1 000 000
10	Aleja Róż na nowo	Kompleksowa rewitalizacja wskazanego terenu oraz wzbogacenie programu w zakresie funkcji rekreacyjnych i społecznych	1 990 000
16	Bezpieczna i zielona Mydlnicka = większa pętla na Błoniach!	Poprawa infrastruktury drogowej oraz bezpieczeństwa użytkowników ul. Mydlnickiej	752 500
20	Urządźmy razem Park Krakowian!	Zasadzenie przez mieszkańców drzew w parku Krakowskim, upamiętniających narodziny dziecka	1 000 000
22	Stop Dzikim Wysypiskom Śmieci!	Zakup i utrzymanie 10 fotopułapek	33 000
24	Renaturalizacja Zalewu Nowohuckiego	Zakup i montaż koszy lęgowych dla dzikich kaczek oraz lunety widokowej do obserwacji ptaków	40 000
26	Dostosujmy place zabaw do potrzeb dzieci niepełnosprawnych	Zapewnienie możliwości korzystania z placów zabaw dzieciom z niepełnosprawnościami poprzez ustawienie specjalnych urządzeń	1 465 000
27	odKUP sobie Kraków	Kampania społeczna uświadamiająca mieszkańcom Krakowa konieczność sprzątnięcia po swoich psach	60 100
28	Krakowiaku, przemów im do rozsądku!	Cykl bezpłatnych zajęć praktycznych dotyczących prowadzenia merytorycznej dyskusji dla uczniów szkół średnich	43 000
29	Ekowarsztat w Forum Designu. Twórczy recykling	Utworzenie miejsca, w którym mieszkańcy będą mogli przetworzyć swoje śmieci na zupełnie nowe, praktyczne przedmioty	67 284
35	Natura dla Podgórza	Poprawa estetyki terenu i jakości powietrza poprzez powiększenie zasobu zieleni w wyniku posadzenia nowych drzew w rejonie ul. Wielickiej	30 000
36	Samoobsługowa stacja naprawy rowerów	Miejsce umożliwiające samodzielne dokonanie przeglądu roweru oraz jego naprawy	32 000
37	Pitnik miejski dla każdego przy al. Focha	Montaż poidelka przy al. Focha, dostępnego dla każdego mieszkańca	65 000
38	Połączmy Zalew Nowohucki z Dworkiem Jana Matejki	Remont kładki pomiędzy terenem Zalewu Nowohuckiego a Dworkiem Jana Matejki	200 000
39	Monitoring Tężni Solankowej nad Zalewem Nowohuckim	Instalacja kamer internetowych przy terenie Zalewu Nowohuckiego w celu transmisji na żywo dla Miejskiej Platformy Internetowej	60 000
40	Zalew Nowohucki – Mola Widokowe	Stworzenie mol widokowych w celu uatrakcyjnienia terenu	100 000
42	Trash Run Nowa Huta	Organizacja biegu przełajowego połączonego z akcją sprzątnięcia śmieci	75 000
43	Weźże jeździj, krakowiaku!	Ustawienie tablic informacyjnych dotyczących czasu przyjazdu autobusów	1 700 000
45	Priorytet dla autobusów	Wprowadzenie priorytetu dla autobusów na sygnalizacjach świetlnych w ciągu: Brodowicza-Olszyny-Pilotów-Młyńska-Lublańska-Dobrego Pasterza	350 000
46	Żaglówki szkoleniowe dla AZS Kraków	Zakup żaglówek szkoleniowych dla krakowskich harcerzy i skautów działających w Harcerskiej Stanicy Żeglarskiej nad zalewem Bagry Wielkie	150 000
47	Szkolenie żeglarskie dla harcerzy i skautów	Szkolenie żeglarskie dla krakowskich harcerzy i skautów	55 000
52	Czystość i wypoczynek	Przeprowadzenie kampanii poświęconej problemowi zanieczyszczenia przestrzeni publicznej oraz montaż ławek we wskazanych miejscach	1 600 000
55	Ścieżka edukacyjna fauny i flory Zalewu Nowohuckiego na 70-lecie	Stworzenie ścieżki, której głównym celem będzie edukacja poprzez przyrodę	150 000
58	Ogród deszczowy dla każdej dzielnicy!	Instalacja ogrodu deszczowego w każdej z dzielnic krakowskich	1 000 000
62	Modernizacja parkingów wzdłuż ul. Włodarczyka w Czyżynach	Wykonanie obustronnego remontu nawierzchni miejsc postojowych przy ul. Włodarczyka, na odcinku od bloku nr 7 do przejścia dla pieszych w rejonie bloku 19/19a	1 303 000
64	Ulica Balicka – sygnalizacja świetlna	Budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Balickiej, Zakłiki z Mydlnik i Myczkowskiego	500 000
67	Toaleta w parku Młynówka Królewska	Montaż ogólnodostępnej toalety publicznej w parku Młynówka Królewska	350 000
68	JASNE, że Bulwary! – piękne i bezpieczne Bulwary nad Wisłą	Poprawa funkcjonalności bulwarów wiślanych poprzez montaż oświetlenia i monitoringu, a także rewitalizacja zieleni	2 000 000

69	Utwardzenie ścieżek, których wcześniej nie zaplanowano	Remont zniszczonych chodników i utwardzenie wydeptanych ścieżek	2 000 000
70	Remont nakładkowy ul. Gustawa Morcinka – Nowa Huta	Remont wskazanego terenu	590 000
71	Kocmyrzowska po raz trzeci! – remont nakładkowy	Wyremontowanie wskazanego odcinka drogi	300 000
73	Węgrzynowice Oaza Przyrody	Utworzenie ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej na terenie Węgrzynowic	2 000 000
75	Rewitalizacja zielonej strefy parkowej przy Forcie Bronowice	Rewitalizacja wskazanego terenu	2 000 000
78	Srebrny listek dla seniora-kierowcy	Rozdysponowanie srebrnych listków odbłaskowych dla kierowców – seniorów 60+, przeznaczonych do umieszczenia na szybie w pojeździe	60 000
82	Ulica Architektów. Remont – 320 m ulicy	Wyremontowanie wskazanego odcinka drogi	2 000 000
84	Zielone przystanki Krakowa	Otoczone roślinnością wiaty wprowadzą zielen w pasie drogowym i w miejscach oczekiwania na środek transportu	200 000
88	Grill w mieście	Utworzenie miejsc do grillowania	1 000 000
89	Ogródek tematyczny	Powiększenie zasobów zieleni w każdej dzielnicy poprzez stworzenie na ich terenie ogródków otoczonych drzewami owocowymi oraz małą architekturą	1 100 000
90	Zielony przystanek	Rozsadzenie wokół wiat przystankowych MPK roślin pnących na odpowiednich stelażach oraz kwiatów w betonowych donicach	115 000
92	Jeż na swoim – stwarzamy dobre warunki dla jeży	Stworzenie w parkach miejskich bardziej przyjaznego dla jeży środowiska, stworzenie ekostref, wzbogaconych o domki dla jeży (20 domków w wybranych lokalizacjach) i ich monitoring oraz prowadzenie działań edukacyjnych	48 000
93	Plac zabaw na Kurdwanowie – bezpiecznie i kreatywnie	Budowa nowego placu zabaw	840 000
95	Rewitalizacja podwórka I LO w Krakowie	Prace rewitalizacyjne na wskazanym terenie	300 000
96	Pierwszy kort do padła w Krakowie	Stworzenie przestrzeni dostępnej dla całej społeczności Krakowa oraz zapoczątkowanie rozwoju padła na terenie miasta	210 000
97	Łąka św. Sebastiana – Art. Fest	Stworzenie wydarzenia artystycznego mówiącego o tym rejonie miasta, o znanych osobach z nim związanych, ciekawych i nieznanymi dotąd historiach, a także promocja tworzących tu obecnie artystów	114 500
98	Skwer w Podgórkach Tynieckich	Utworzenie skweru na wskazanym terenie	400 000
99	W zdrowym ciele zdrowy duch	Stworzenie miejsca z zestawem do street workoutu, w którym osoby dorosłe będą mogły spędzać wolny czas	45 000
100	Rewitalizacja tzw. pl. Prymasowskiego	Rewitalizacja wskazanego terenu	2 000 000
102	Dark Park	Stworzenie przestrzeni dla działań artystycznych na terenie nowo otwartego parku przy ul. Rodakowskiego, wraz z rewitalizacją zieleni istniejącego budynku i małą architekturą	2 000 000
103	Centrum Sportów Miejskich	Skate park, pump track, boiska, jazda na rolkach, boisko i tor dla niepełnosprawnych, zamiast nieużytku pod estakadą ul. Turowicza	2 000 000
106	Mobilni Seniorzy	Organizacja szkoleń z zakresu kompetencji cyfrowych dla mieszkańców Krakowa. W ramach działań będą organizowane szkolenia, warsztaty z zakresu obsługi komputera, tabletu, smartfona z uwzględnieniem bezpieczeństwa cyfrowego	190 000
109	Aktywny Krakus	Zajęcia sportowe dla różnych grup wiekowych o charakterze ogólnorozwojowym, prelekcje związane z żywieniem i stylem życia oraz konsultacje dietetyczne i fizjoterapeutyczne dla mieszkańców Krakowa	424 400
111	Remont zabytkowego autobusu MAN SL200	Realizacja prac konserwatorskich zabytkowego pojazdu	410 000
112	Darmowe picie na Bulwarach!	Instalacja poidetek we wskazanym miejscu	179 580
114	Zakup ukraińskich książek do krakowskich bibliotek miejskich / Купівля українських книг до краківських міських бібліотек	Zakup pozycji literatury ukraińskiej wraz z uroczystym otwarciem sześciu wypożyczalni w filiach Biblioteki Kraków, w których będą udostępniane książki. Promocja czytelnictwa wśród ukraińskich migrantów w Krakowie	101 000
117	Komputer mój przyjaciel	Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych dorosłych mieszkańców Krakowa. Obejmuje podstawy grafiki komputerowej, programowania i statystyki komputerowej, social media oraz pakiet office	176 777
118	Teatr przyjaciele Seniora	Ułatwienie seniorom dostępu do wydarzeń kulturalnych	50 000
119	Biegasz? Zagłosuj na otwartą 400-metrową bieżnię na Koronie!	Wybudowanie bieżni na wskazanym terenie	2 000 000
120	Krakowianie mówią – Sprawdzam	Wydanie specjalnego numeru dwutygodnika KRAKÓW.PL w nakładzie 350 000 egzemplarzy wraz z dystrybucją do wszystkich lokali mieszkalnych. Numer specjalny będzie poświęcony wydatkom UMK na: biuro i obsługę Prezydenta oraz jego zastępców i pełnomocników	510 000

122	Krakowski południk zerowy – polskie Greenwich	Powstanie nowej trasy turystyczno-edukacyjnej	120 000
123	Cykl zawodów biegowych „Moja przygoda z bieganiem”	Zawody biegowe dla dzieci i młodzieży rozgrywane na różnych dystansach, przeprowadzone pod okiem sędziego	70 000
124	Złap Oddech – budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych	Budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego, obejmująca: 1. Boisko wielofunkcyjne o wymiarach 40 x 20 m 2. Plac zabaw o wymiarach 40 x 20 m 3. Siłownię na świeżym powietrzu 4. Oświetlenie boiska, siłowni i placu	1 682 500
125	Bezpiecznie nad wodą	Zakup specjalnej łodzi wraz z sonarem do działań ratowniczych na akwenach w Krakowie	405 000
126	Doposażenie skweru Konika Zwierzynieckiego	Doposażenie wskazanego terenu	270 000
127	Samochód dla Schroniska dla Zwierząt	Zakup odpowiednio przystosowanego pojazdu do transportu zwierząt	240 000
128	Orzeźwienie, czyli więcej poidetek	Zwiększenie liczby miejskich poidetek	1 795 800
130	Smoczy Szlak na wzór wrocławskich krasnali – smok co krok	Utworzenie pierwszego szlaku spacerowego prowadzącego ze Starego Miasta przez Kazimierz do Podgórza, na którym znajdzie się ok. 21 smoków z brązu	176 000
133	Gdy się beton leje, to się radny śmieje	Projekt zakłada zaspoinowanie szczelin pomiędzy kostkami w okolicy pl. Wszystkich Świętych i Starego Miasta	100 000
134	Zły internet – jak nie dać się wciągnąć w Sieć	Organizacja spotkań dla uczniów klas V–VIII szkół podstawowych, poświęconych zagadnieniom związanym z bezpieczeństwem i twórczym korzystaniem z sieci	40 000
135	Solar Tree	Zakup i instalacja stalowych konstrukcji „drzew” solarnych. Ma to na celu wykorzystanie odnawialnych ekoźródeł czystej energii jako podstawowego i dodatkowego źródła dla infrastruktury i codziennego użytkowania	390 000
136	Zadbajmy o bezdomne koty! Pomóżmy kolejnym zwierzątkom!	Uporządkowanie przestrzeni pod kątem przebywania kotów wolno żyjących oraz poprawa ich warunków bytowych, wyznaczenie stałych miejsc ich dokarmiania, poprawa stanu zdrowia zwierząt i zmniejszenie ich śmiertelności	52 000
137	Skrzydłaci pogromcy szkodników!	Projekt zakłada wzmocnienie populacji ptaków, które mogą pomóc w walce z komarami, poprzez zakup i montaż budek lęgowych	323 000
140	Kolonia na sportowo – KS Bieżanowianka	Projekt zakłada rewitalizację terenu miejskiego przy ul. Smolenia poprzez budowę boiska wielofunkcyjnego, kortów tenisowych, trybun, placu zabaw oraz niewielkiego budynku z szatnią i węzłem sanitarnym	1 900 000
142	Ulica Długa wolna od zatrzymań tramwajów – patrole rowerowe	Zmniejszenie liczby zatrzymań tramwajów spowodowanych nieprawidłowym parkowaniem pojazdów	25 000
143	Nowości wydawnicze i ich autorzy w Bibliotece Kraków	Zakup nowości wydawniczych (książki, audiobooki, komiksy, gry planszowe), kodów do platformy udostępniającej e-booki, robotów edukacyjnych, aplikacji oraz organizacja spotkań autorskich i warsztatów w placówkach Biblioteki Kraków	385 000
146	Ja–Ty–My. Teatralne wariacje integracyjne. Spektakl	Prowadzenie warsztatów socjoterapeutycznych dla młodzieży od 13 do 18 roku życia, zakończone otwartym spektaklem, którego tematem będzie wybrana przez grupę krakowska legenda	25 000
147	Namiot z Kulturką – 101 pomysłów dla mieszkańca	Ustawienie namiotu na bulwarze Inflanckim od 1 maja do 30 września – każdy chętny będzie mógł zaproponować wydarzenie, w które się zaangażuje	304 050
148	Boisko piłkarskie dla mieszkańców Opatkowic i Krakowa	Modernizacja boiska bocznego OSS Opatkowianka w Krakowie. Nowa sztuczna trawa umożliwi bezpieczną grę w piłkę nożną oraz organizację wydarzeń sportowych, przede wszystkim dla najmłodszych mieszkańców Krakowa	1 000 000
150	Bezpieczne miejsce spotkań	Miejsce wsparcia dla rodzin, w których doszło do rozłąki pomiędzy rodzicem a dzieckiem	98 300
151	Napraw i jedź!	Zakup, transport i montaż czterech stacji do samodzielnej naprawy rowerów dla każdej z 18 dzielnic Krakowa	864 000
152	Infolinia dla mieszkańca	Uruchomienie infolinii, w której mieszkańiec Krakowa uzyskałby wszelkie informacje dotyczące wsparcia ze strony instytucji miasta w różnych, nowych sytuacjach życiowych np. niepełnosprawność, przejście na emeryturę, rentę, zdarzenia losowe	25 000
153	Śmieciomaty z nagrodami	Zakup śmieciomatów – urządzeń, do których mieszkańcy wrzucają posegregowane odpady, a w zamian otrzymują punkty, które następnie mogą wymienić na nagrody	300 000
156	Ławeczki do przysiadania wspierające aktywność seniorów	Ławeczki umożliwiające krótki odpoczynek w czasie spacerowania	243 000
157	Swingowe wakacje – warsztaty artystyczne dla dzieci	Wakacyjny cykl warsztatów taneczno-muzyczno-rytmicznych dla dzieci w wieku 7–12 lat, podczas których uczestnicy rozwiną poczucie rytmu, wrażliwość na muzykę, zdobędą wiedzę o instrumentach muzycznych, skomponują własne piosenki	42 000

Budżet obywatelski

160	2 000 000 zł na Park Duchacki	Rewitalizacja wskazanego terenu	2 000 000
165	Muzyczna Przystań Młodych	Organizacja warsztatów z muzykami i specjalistami z branży oraz zakup profesjonalnego sprzętu muzycznego, komputera i oprogramowania do nagrywania i produkcji muzycznej	103 600
166	Zagospodarowanie przestrzeni plaży miejskiej	Zakup wyposażenia rekreacyjnego na „Zwierzyniecką plażę miejską” nad Wisłą. Zakup urządzeń na plac zabaw dla dzieci, zestawów do ćwiczeń, hamaków i leżaków miejskich, ławek, koszy	350 000
171	Kocham Staw Płaszowski	Uporządkowanie istniejącego terenu i podkreślenie walorów krajobrazowych tak, aby umożliwić jak największy komfort jego użytkowania	2 000 000
172	Gdzie sztuka spotyka się z nauką – zajęcia edukacyjno-twórcze	Organizacja warsztatów mających na celu popularyzację wśród mieszkańców nauk ścisłych oraz kultury i sztuki	103 500
177	New Earth International Film Festival	Organizacja festiwalu filmowego o tematyce ochrony środowiska naturalnego	232 800
178	Zielona energia dla Krakowa	Montaż ławek z panelami solarnymi i gniazdkami USB	400 000
181	Galeria fotografii Krakowa	Organizacja galerii z fotografiami dotyczącymi miasta	115 000
183	Krakowskie Krzemionki 2020	Utworzenie ścieżek oraz montaż elementów małej architektury na wskazanym terenie	2 000 000
185	Naucz się języka polskiego bezpłatnie	Nauka języka polskiego dla obcokrajowców	217 700
187	Mali Ratownicy	Szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej wraz z obsługą AED (automatyczny defibrylator zewnętrzny) dla dzieci z przedszkoli i szkół. Zakup materiałów profilaktyczno-edukacyjnych	25 000
189	Nie! dla smogu – solarna altana w każdym parku Krakowa	Montaż altan solarnych w krakowskich parkach	500 000
190	Rewitalizacja placu zabaw na os. Wandy	Rewitalizacja i stworzenie atrakcyjnego miejsca dla dzieci i ich rodziców	600 000
193	Wielki koncert plenerowy polskich gwiazd	Zorganizowanie koncertu plenerowego w okresie letnim z udziałem znanych polskich artystów	300 000
194	Parkomaty dla mieszkańców	Zakup nowych parkomatów wraz z oprogramowaniem do obsługi Strefy Płatnego Parkowania	295 000
195	Zielona enklawa dla każdej dzielnicy!	Stworzenie na terenie każdej z dzielnic skwerów z rabatami i małą architekturą	1 580 000
197	Archipelag Skarbów dla każdej szkoły średniej	Archipelag Skarbów to sprawdzony i skuteczny program zintegrowanej profilaktyki uzależnień dla młodzieży. Sesje dla młodzieży (2 x 3,5 h), rodziców (1 h) i nauczycieli (1,5 h) wzmacniają ich wzajemne relacje, uczą asertywności i miłości	335 000
199	Centrum Wielokulturowe	Miejsce, w którym migranci uzyskują wsparcie oraz możliwość integracji z krakowianami. Krakowianie będą mogli zapoznać się z kulturą, tradycją, kuchnią oraz językiem swoich nowych sąsiadów	2 000 000
200	Aktywny Senior	Nieodpłatne: wycieczki, wyjazdy, warsztaty i projekcje filmowe. Program będzie dostosowywany na bieżąco do zgłaszanych propozycji	120 000
202	Budowa lodowiska oraz torów do curlingu na południu Krakowa	Budowa hali sportowej o lekkiej konstrukcji, spełniającej funkcje lodowiska z torami do olimpijskiej dyscypliny curling w zimie i boisk wielofunkcyjnych w lecie, w południowej części Krakowa	2 000 000
205	Filmowe Bulwary	Organizacja kina letniego we wskazanych miejscach	110 000
206	„Zielona szkoła” dla ekologicznych klas	Konkurs dla młodzieży mający na celu propagowanie postaw ekologicznych. Klasy współzawodniczą ze sobą, a nagrodą jest wyjazd na zieloną szkołę do ośrodka Jordanova prowadzonego przez Centrum Młodzieży Jordana	231 000
207	Magiczny Park Kozłówek 2.0	Zagospodarowanie przestrzeni os. Na Kozłówce	2 000 000
208	Nowohucki Park w Nowej Hucie obok NCK!	Rewitalizacja parku Nowohuckiego między budynkiem NCK a ul. Tomickiego, montaż oświetlenia, postawienie ławek, wytyczenie alejek, pielęgnacja zieleni	2 000 000
210	Park leśny w Krakowie	Utworzenie parku koło ul. Tetmajera	2 000 000
212	Park Kleparski dla aktywnych!	Nadanie nowej jakości estetycznej terenowi parku Kleparskiego	2 000 000
213	SZYBCIEJ TRAMWAJEM! – montaż rozjazdu z ruchomym dziobem	Montaż nowoczesnego rozjazdu z ruchomym dziobem krzyżownicy, który umożliwi cichy i szybki przejazd tramwaju w relacji na wprost z prędkością 50 km/h.	1 050 000
214	SZYBCIEJ I CISZEJ TRAMWAJEM! – montaż nowoczesnego rozjazdu	Montaż nowoczesnego rozjazdu z krzyżownicą gębokorowkową, który umożliwi cichy i szybki przejazd tramwaju z prędkością do 50 km/h	1 200 000
215	Szybciej tramwajem przez rondo Grzegórzeckie	Wydłużenie peronów przystankowych dla tramwajów i autobusów na rondzie Grzegórzeckim	2 000 000
218	Łączmy Parki Krakowa – ścieżki i ułatwienia dla rowerzystów	Utworzenie 36 stacji napraw rowerów oraz montaż tablic informujących o czasie dojazdu do wybranych parków	265 400
220	Budowa wiaty autobusowej ul. Wallek-Walewskiego/Czepca	Utworzenie przystanku autobusowego przy ul. Bronowickiej pomiędzy ul. Wjazdową a ul. Czepca	300 000
222	Cudze chwalicie, swego nie znacie – wycieczki po Polsce i po Kresach Wschodnich	Zachęta do zwiedzania Polski. Krakowskie szkoły podstawowe i średnie samodzielnie bądź we współpracy z organizacjami NGO otrzymają dofinansowanie do krajoznawczych wycieczek po Polsce	1 832 000

fot. archiwum prywatne

mgr Joanna Grzechnik

socjolog oraz medioznawca; doktorantka na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Członek zespołu Obserwatorium Dialogu Obywatelskiego UJ. Jej zainteresowania badawcze związane są z kapitałem społecznym, w szczególności dotyczą funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego, komunikacji ruchów społecznych oraz organizacji pozarządowych

Jedną z form uczestnictwa obywateli w podejmowaniu decyzji jest budżet obywatelski, którym dysponujemy w Krakowie od 2014 r. Przez te pięć lat zaobserwowaliśmy, że choć z jednej strony coraz mniej mieszkańców uczestniczy w głosowaniu, to jednak z drugiej – zwiększa się liczba projektów.

Uczymy się obywatelskości

O obywatelskości krakowian z Joanną Grzechnik, socjologiem i medioznawcą, rozmawia Tadeusz Mordarski.

Czy my, mieszkańcy Krakowa, jesteśmy społeczeństwem obywatelskim?

Joanna Grzechnik: Myślę, że bardzo powoli się stajemy. Jedną z form uczestnictwa obywateli w podejmowaniu decyzji jest budżet obywatelski, którym dysponujemy w Krakowie od 2014 r. Przez te pięć lat zaobserwowaliśmy, że choć z jednej strony coraz mniej mieszkańców uczestniczy w głosowaniu, to jednak z drugiej – zwiększa się liczba projektów.

Z czego wynika spadek frekwencji w głosowaniu na budżet obywatelski?

JG: Na początku mieliśmy „boom”, radość, pozytywne nastawienie. Później przyszedł czas na porażki, wiele osób odczuło zawód, np. z powodu niezrealizowania jakiegoś projektu... Wydaje mi się, że frekwencja z czasem znowu wzrośnie. To dosyć powszechny mechanizm – do wielu spraw na początku podchodzimy z entuzjazmem, często opartym na nierealnych założeniach. Gdy orientujemy się, że nasze wyobrażenia są inne niż rzeczywistość, czujemy się zawiedzeni i się wycofujemy. Gdy jednak emocje nieco opadną, zaczynamy się zastanawiać, co zrobić, by mimo niesprzyjających okoliczności doprowadzić do realizacji naszych planów.

Na frekwencję wpływ ma zapewne także brak zaufania wobec władz, a także to, że Kraków dla wielu, szczególnie młodych ludzi, którzy przyjeżdżają tu na studia, jest miastem „przelotowym”. Nie wiążą z nim przyszłości, a po studiach wracają do siebie.

Można zaobserwować jeszcze inną postawę – narzekamy, że nie mamy na nic wpływu, a gdy nadarza się okazja, by coś zmienić, chociażby przez głosowanie, to wygrywa w nas lenistwo...

JG: To oczywiście ważny aspekt, ale trzeba pamiętać o tym, że niechęć do angażowania się to także spadek po naszej historii. Jesteśmy krajem postsocjalistycznym, dopiero uczymy się demokracji. Znaczna część mieszkańców Krakowa stanowią osoby, które wychowały się i żyły w poprzednim systemie. Potrzebujemy jeszcze wielu lat, by całe społeczeństwo nabrało zaufania do władzy.

Jak można „rozruszać” nasze lokalne społeczności?

JG: Ważny jest bezpośredni kontakt z mieszkańcami – np. spotkania z nimi, podczas których sami będą mogli zobaczyć efekty działań, w których uczestniczą. Informacja, że coś powstało lub zostało zorganizowane dzięki środkom z budżetu obywatelskiego, powinna być wyraźnie wyeksponowana. Tak zresztą jest i ma to ogromne znaczenie dla budowania świadomości mieszkańców.

Jak krakowski budżet obywatelski wypada na tle innych miast w Polsce?

JG: Powiedziałabym, że jest średnio. Jeżeli chodzi o frekwencję, to wypadamy słabo. Jeżeli o inicjatywę, czyli o liczbę i jakość wniosków – nieco lepiej.

Jak wynika z raportu, który został opublikowany przez stowarzyszenie Miasto 2077, w porównaniu do największych miast wypadamy nieszczególnie. Najlepiej jest w Łodzi, gdzie w głosowaniu na budżet obywatelski bierze udział 16,4 proc. mieszkańców. We Wrocławiu, Poznaniu i Gdańsku to ok. 11 proc. W Warszawie ponad 5 proc., a w Krakowie – jedynie 4,5. Trzeba jednak pamiętać, że krakowski budżet obywatelski ma dopiero pięć lat. Wszyscy się go powoli uczymy.

Wielka Parada Moi i Motyli Książkowych

28 września, sobota | godz. 12.30
Filia nr 3 | pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Poznajmy kulturę Niemiec

Krakowski wrzesień obfituje w międzynarodowe wydarzenia kulturalne. Z całą pewnością warto wybrać się na przynajmniej jedno z nich!

Julia Żylina-Chudzik

Od 11 do 30 września w Międzynarodowym Centrum Kultury można zobaczyć wystawę fotograficzną „DiverCity FFM”, zorganizowaną w ramach partnerstwa Krakowa i Frankfurtu nad Menem. Urodzony w Tel Awiwie Rafael Herlich odnalazł się w roli fotografa frankfurckiej sceny polityczno-kulturalnej i wyrobił sobie reputację „kronikarza życia żydowskiego”. Swoje zdjęcia prezentuje w licznych albumach i podczas wystaw w niemieckich szkołach. Herlich chce uczyć tolerancji i zachęcać do okazywania szacunku różnym religiom. Na wystawie „DiverCity FFM” portretuje mieszkańców Frankfurtu w różnych aspektach ich życia – zawodowym, religijnym czy prywatnym. We Frankfurcie mieszkają przedstawiciele 180 narodowości, którzy uosabiają bogactwo kultury i są przykładem pokojowego, tolerancyjnego współistnienia. Każde zdjęcie Herlicha opowiada inną historię i skłania do myślenia.

1 października 2019 r. w Muzeum Inżynierii Miejskiej Konsulat Generalny Niemiec

w Krakowie obchodzić będzie niemieckie święto narodowe. Upamiętnia ono dzień zjednoczenia Niemiec, do którego doszło 3 października 1990 r. wraz z przyłączeniem się Niemieckiej Republiki Demokratycznej do Republiki Federalnej Niemiec. Obchody 29. rocznicy Jedności Niemiec odbędą się przy wsparciu Miasta Krakowa oraz Muzeum Inżynierii Miejskiej, a ich

motto to „Niemcy w październiku”. Podczas obchodów organizatorzy przypomną także o 9 października 1989 r. Data ta uznawana jest za początek tzw. pokojowej rewolucji w Lipsku, która 9 listopada 1989 r. doprowadziła do upadku muru berlińskiego. Konsulat Niemiec zaprezentuje w MIM niemieckie muzykę, modę, ludowe stroje i taniec. Nie zabraknie też symbolu krakowsko-niemieckiej przyjaźni i współpracy – norymberskich tramwajów!

Na koniec zapraszamy do Muzeum Krakowa, w którym w dniach 30 września – 3 października odbędą się krakowsko-frankfurckie warsztaty szopkarskie z Andrzejem Malikiem.

Olimpiada Metropolii w Moskwie. Krakowianie z medalami!

W dniach 1–7 września w Moskwie odbywała się IV Olimpiada Metropolii, w której rywalizowało 45 młodzieżowych drużyn reprezentujących stolicę i ważniejsze miasta pięciu kontynentów świata: Europy, Azji, Afryki i obu Ameryk. Polskę i Kraków reprezentowała drużyna z V Liceum Ogólnokształcącego im. A. Witkowskiego. Każdy z uczniów przywiózł z Moskwy medal!

Julia Żylina-Chudzik

Nie od dziś wiadomo, że w naukach ścisłych Rosjanie stanowią światową czołówkę. Dlatego też Moskwa po raz czwarty zorganizowała międzynarodowe zawody, w których drużyny szkolne złożone z ośmiu zawodników współzawodniczyły w czterech dziedzinach: chemii, matematyce, fizyce i informatyce. Rundę rozgrzewkową sta-

nowit pokazowy konkurs błyskawiczny, tzw. Blitz tour, w którym w ciągu dwóch godzin drużyna miała rozwiązać 80 problemów – po dwadzieścia z każdej dziedziny. Drużyna „Piątkowiczów” zajęła w tym turnieju drugie miejsce, ustępując pierwszeństwa jedynie drużynie z Moskwy! Sukces uskrzydlił młodych krakowian, którzy w kolejnych dniach stanęli w szranki w zawodach indywidualnych – każdy w swojej dziedzinie.

Rezultat przerósł oczekiwania zarówno uczniów, jak i ich opiekunów – nauczycieli z V LO: Michała Niedźwiedzia, Andrzeja Dyrka i Wojciecha Przybylskiego. Każdy z zawodników przyjechał z medalem: matematycy Radosław Żak i Mateusz Nowak zdobyli złoto i srebro, fizycy Tomasz Ślusarczyk i Piotr Kamiński – srebro i brąz, informatycy Katzper Michno i Hubert Zięba – dwa srebra, a chemicy Dominik Bataban i Paweł Bonarek – złoto i srebro!

W klasyfikacji generalnej krakowska drużyna zdobyła siódme miejsce, uzyskując nagrodę II stopnia i ustępując pierwszeństwa tylko drużynom z Moskwy, Sankt Petersburga, Szanghaju, Belgradu, Mińska i Sofii. Olimpiada Metropolii daje ogromne możliwości wykazania się wiedzą, ale także poznanie rówieśników z całego świata i kultury Rosji. Uczniowie już teraz deklarują, że chętnie wybiorą się do Moskwy na kolejną jej edycję.

fot. archiwum prywatne

NH kwadrat

Czy Centralny jest centralny?

Czy plac Centralny rzeczywiście jest centrum Nowej Huty? W sensie historycznym i architektonicznym – tak, w praktyce nigdy raczej centrum nie był, choć swego czasu więcej się wokół niego działo – a to wyścig kolarski, a to kiermasz książki. Starsi to pamiętają, młodzi znają z archiwalnych fotografii.

Dziś to przede wszystkim węzeł komunikacyjny – trudno temu zaprzeczyć – choć ustalenia podczas ostatniego remontu wokół niego wielkich tablic autostradowych wybaczyć nie potrafię. Mogłyby przecież stanąć kawatek wcześniej, a nie w obrębie samego placu. Bo z tym, że to tylko kolejne rondo, fundamentalnie się nie zgadzam.

Kiedyś oczywiście miejsce miało charakter bardziej reprezentacyjny. To przy placu mieściły się Moda Polska, KMPIK (Klub Międzynarodowej Prasy i Książki) czy Skarbnica, za którymi wciąż wzdychają najstarsi mieszkańcy dzielnicy. Dziś raczej się tamtędy przebiega, zmierzając do tramwaju lub autobusu, choć czasem jeszcze ktoś umawia się „pod zegarem”.

Czy plac Centralny można ożywić, a jeśli tak, to jak to zrobić? Trudne zadanie, bo intensywność ruchu znacznie to utrudnia. Miejsca, w których mieszkańcy się dziś zbierają i spotykają, to raczej aleja Róż (w części pomiędzy os. Centrum B i Centrum C) i otoczenie NCK, w tym łąka między nim a os. Centrum E.

Środek placu Centralnego pozostaje martwy, czasem tylko pojawi się na nim jakiś intrygujący projekt, np. sikający Lenin Małgorzaty i Bartosza Szydłowskich lub „wędrujący” po Krakowie pomnik Mickiewicza. Czasem ktoś przysiądzie tam na ławce albo politycy zwołają briefing (brzydkie słowo).

Niektórzy twierdzą, że ożywiłaby go fontanna. Mnie bardziej kusiłoby połączenie wspomnianych miejsc i sprawienie, że mieszkańcy mogliby przemieszczać się pomiędzy nimi swobodnie. Bo teraz przejście z małym dzieckiem albo dwójką pomiędzy al. Róż a NCK-iem czy łąką obok niego jest kłopotliwe – dwa zestawy ulica-tramwaj-ulica, światła, mnóstwo samochodów.

Radny Stanisław Moryc miał swego czasu pomysł fantastyczny, który bardzo mi się spodobał: połączenia al. Róż z łąką przy NCK kładką, lekką, najlepiej stalowo-szklaną. Oczywiście wiem, że szanse na realizację takiej wizji z różnych powodów (pierwszy z brzegu: konserwator i obrońcy nowohuckiej architektury by nie pozwolili) są minimalne, a jednak uwodzi mnie ta wizja osób swobodnie spacerujących po ścisłym centrum najstarszej części dzielnicy, no i nowego punktu widokowo-fotograficznego pośrodku placu Centralnego.

Proszę się na mnie nie rzucać – nie zamierzam tego projektu realizować, choć sprawia on, że się uśmiecham. Wierzę też, że plac Centralny powoli znowu stanie się miejscem bardziej reprezentacyjnym, rodzajem nowohuckiego deptaka. Mamy tam już kawiarnię Centrum, otworzyła się Skarbnica Smaku – mam nadzieję, że i na Centralnym idzie nowe.

PS Dla mnie Centralny to Centralny, patronów dopisywanych do nazw historycznych z zasady nie uznaję, nawet jeśli na wyróżnienie zastużyli.

Ryszard Kozik, z urodzenia, zamieszkania i miejsca pracy nowohucianin, był dziennikarz „Gazety Wyborczej”, pracownik Muzeum Krakowa

Środek placu Centralnego pozostaje martwy, czasem tylko pojawi się na nim jakiś intrygujący projekt, np. sikający Lenin Małgorzaty i Bartosza Szydłowskich lub „wędrujący” po Krakowie pomnik Mickiewicza. Czasem ktoś przysiądzie tam na ławce albo politycy zwołają briefing (brzydkie słowo).

Jesień na Scenie NCK

Od początku października do połowy grudnia Nowohuckie Centrum Kultury będzie pracowicie nakręcać kulturę. Repertuar Sceny NCK jest tak różnorodny, by każdy widz mógł znaleźć w nim coś dla siebie. Będzie koncertowo, kabaretowo, teatralnie i baletowo. Czyli... będzie się działo!

Magdalena Gajoch

Repertuar Sceny NCK każdego roku układany był tak, by można było w nim znaleźć szerokie spektrum kulturalnych propozycji. W tym sezonie nie będzie inaczej. Widzowie spragnieni dobrej muzyki z pewnością nie poczują się zawiedzeni. Poetyckie klimaty zaproponuje Basia Stępnia-Wilk, która w koncercie „Jubileuszowa bombonierka” zaśpiewa swoje najważniejsze utwory z ostatnich 25 lat. Wśród zaproszonych gości zobaczymy m.in.: Lidzię Jazgar, Grzegorza Turnaua i Marka Bałatę.

Kolejną muzyczną propozycją będzie recital Michała Bajora. „Kolor Cafe” to program oparty na premierowym wydawnictwie, które jesienią tego roku pojawi się w sprzedaży. Kolejny raz na Scenie NCK wystąpi Korteż. Tym razem poza znanymi i lubianymi przez publiczność piosenkami zaprezentuje też przedpremierowo materiał, który znajdzie się na jego trzeciej płycie. Z kolei Robert Kasprzycki postanowił na nowohuckiej scenie świętować swoje 50. urodziny. Jak zwykle można się spodziewać lirycznego monsunu, rockowego tajfunu i huraganowego śmiechu. Pod koniec roku usłyszymy Agę Zaryan – pierwsza dama polskiego jazzu swoim koncertem złożonym z ponadczasowych evergreenów przeniesie widzów w świąteczną atmosferę, pełną bożonarodzeniowych odniesień.

Dla wielbicieli kabaretów NCK też ma kilka ciekawych propozycji. Paradę uznanych przedstawicieli tego gatunku rozpoczyna Waldemar Malicki, którego zobaczymy w pełnym pozytywnej energii koncertowym show. Program, z którym przyjedzie do nas Kabaret Hrabci, to z kolei błyskotliwy humor i trafne refleksje dotyczące ludzkiej natury. Na scenie NCK pojawi się również Krzysztof Daukszewicz – w wydaniu najślynniejszego polskiego siedzącego stand-upera usłyszymy przezabawne monologi, chóralskie śpiewy i trochę refleksji. Ofertę kabaretowych zespołów uzupełnią: Kabaret Młodych Panów, Andrzej Poniedziałki i Kabaret Nowaki.

Na teatralnej scenie pojawią się także aktorzy Teatru Capitol. Zaprezentują nam spektakl „Czy ty to ty” – bardzo życiową komedię obyczajową o miłości, skrywanych pragnieniach i tłumionych frustracjach w pędzącym świecie XXI w. Z końcem roku NCK tradycyjnie zaprasza na spektakle baletowe. Tym razem zobaczymy „Śpiącą królowną” i „Jezioro łabędzie” w wykonaniu Royal Lviv Ballet.

NCK nie zapomina oczywiście o dziecięcej widowni. Zwolenników klasyki gatunku z pewnością przyciągną „Szewczyk Dratewka” i „Dzieci z Bullerbyn”, a dla spragnionych płaszcza i szpady atrakcyjną propozycją powinien być „Zorro”. Ostatnią i bardzo lubianą przez całe rodziny propozycją są mikołajkowe spektakle. „Gdzie jesteś, Mikołaju” – to nie tylko teatralne przedstawienie, ale też wspólna zabawa i kosze pełne prezentów dla milusińskich.

Jest w czym wybierać!

październik-grudzień
2019

RE
PER
TU
AR

6.10.2019

**WALDEMAR
MALICKI**

„Klasyka po bandzie”

12.10.2019

**BASIA
STĘPNIAK-WILK**

„Jubileuszowa bombonierka”

14.10.2019

**KABARET
HRABCI**

„Wady i Waszki”

27.10.2019

MICHAŁ BAJOR

„Kolor Cafe”

6.11.2019

**KRYSZTOF
DAUKSZEWICZ**

„Zjedź kawiorek”

7.11.2019

**KABARET
MŁODYCH PANÓW**

„To jest chore”

24.11.2019

CZY TY TO TY?

Teatr CAPITOL z Warszawy

1.12.2019

**ŚPIĄCA
KRÓLEWNA**

**JEZIORO
ŁABĘDZIE**

Royal Lviv Ballet

2.12.2019

KORTEŻ

„Przedpremierowo”

13.12.2019

**ANDRZEJ
PONIEDZIAŁKI**

wieczór jubileuszowy

15.12.2019

AGA ZARYAN

i European Jazz Quartet
„Christmas Songs”

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

nowohuckie
centrum
kultury

nck
scena

www.nck.krakow.pl

IX edycja akcji „Miejsce przyjazne seniorom”

Zapraszamy do udziału w akcji, mającej na celu tworzenie w naszym mieście przestrzeni, które nie tylko wpływają na dobre samopoczucie seniorów, ale też są wyrazem naszej wspólnej troski o osoby starsze i pomagają im w zaspokajaniu ich codziennych potrzeb.

Dominika Jaźwiecka

Chcemy promować działające na terenie Krakowa miejsca przyjazne seniorom: kawiarnie, sklepy, apteki, instytucje kulturalne, edukacyjne, rekreacyjne, medyczne, urzędy, w których osoby starsze czują się swobodnie i są godnie traktowane. Ważne jest, by architektura odpowiadała na potrzeby starszych mieszkańców, a oferta produktów, usług i zniżek była skierowana specjalnie do tej grupy. Obiekty wybrane w ramach akcji otrzymają certyfikat „Miejsce przyjazne seniorom” i będą oznaczone znakiem graficznym informującym o wyróżnieniu. Zgłoszenia mogą składać instytucje, firmy, organizacje oraz osoby fizyczne (grupa co najmniej 10 osób). Z udziału wyłączone

są podmioty, które statutowo podejmują działania na rzecz seniorów lub zostały powołane do podejmowania takich działań.

Formularz zgłoszenia powinien zostać złożony do 18 października 2019 r. w siedzibie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie lub przesyłany na adres e-mailowy: biuro@rops.krakow.pl albo pocztą tradycyjną na adres ul. Piastowska 32, 30-070 Kraków z dopiskiem: Akcja „Miejsce przyjazne seniorom”. Decyzję o przyznaniu certyfikatu podejmuje Kapituła, którą tworzą Prezydent Miasta Krakowa i Marszałek Województwa Małopolskiego.

Wszelkie informacje oraz formularze można uzyskać w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Krakowie przy ul. Piastowskiej 32 lub w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa, ul. Dekerta 24, a także za pośrednictwem stron: www.rops.krakow.pl oraz dlaseniora.krakow.pl.

Równorzędnymi organizatorami akcji realizowanej w oparciu o Porozumienie o współpracy na rzecz poprawy sytuacji osób starszych są Gmina Miejska Kraków i Województwo Małopolskie.

Poradnia opiekunów rodzinnych u Helclów

Mieszkańcy Krakowa sprawujący opiekę nad osobą starszą lub chorą, mogą skorzystać z bezpłatnego wsparcia, które oferuje Dom Pomocy Społecznej im. L. i A. Helclów w Krakowie we współpracy z Akademią Opiekunów w ramach realizowanego z budżetu obywatelskiego projektu „Poradnia opiekunów rodzinnych u Helclów”.

Dominika Jaźwiecka

Projekt zakłada cykl spotkań i warsztatów ze specjalistami. Temat październikowych zajęć to „Niezbędny opiekun – zbiór przydatnych narzędzi i metod w codziennej opiece”. Spotkania odbywać się będą w październikowe środy o godz. 16.00 w Domu Pomocy Społecznej im. L. i A. Helclów przy ul. Helclów 2.

Tematyka spotkań prowadzonych przez pielęgniarki, rehabilitantów i prawników obejmuje pielęgnację i rehabilitację osoby

starszej lub chorej, zasady pierwszej pomocy oraz konsultacje prawne i wsparcie psychologiczne dla opiekunów. Będzie też możliwość indywidualnej rozmowy i doradztwa w zakresie opieki i pielęgnacji.

Udział w spotkaniach nie tylko umożliwi opiekunom osób w podeszłym wieku i przewlekle chorych zdobycie umiejętności z zakresu pielęgnacji, ale również nauczy rozpoznawania objawów chorób otępiennych, w tym choroby Alzheimera. Uczestnik spotkań dowie się też, gdzie udać się po wsparcie w konkretnej sytuacji rodzinnej.

Więcej informacji o projekcie można znaleźć na stronach: www.dpschelcnow.pl oraz www.akademiaopiekunow.pl, a także uzyskać pod numerem tel. 12 634-42-55 wew. 195.

Grafik spotkań w październiku:

- 9 października, godz. 16.00–19.00: Blok rehabilitacyjny (rehabilitant)
- 16 października, godz. 16.00–19.00: Pielęgnacja osób starszych (pielęgniarka)
- 23 października, godz. 16.00–19.00: Opieka nad osobami z chorobami demencyjnymi (pielęgniarka)
- 30 października, godz. 16.00–19.00: Zagadnienia prawne w opiece i pielęgnacji (prawnik)
- 31 października, godz. 16.00–18.00: Grupa wsparcia (opiekun grupy)

Rada
Miasta
Krakowa

STRONY REDAGOWANE PRZEZ
KANCELARIĘ RADY MIASTA
KRAKOWA

Redakcja:
Magdalena Bartlewicz,
Małgorzata Kubowicz,
Błażej Siekierka

Adres redakcji:
pl. Wszystkich Świętych 3-4,
pok. 338, III piętro,
e-mail: info.rm@um.krakow.pl

SPIS TREŚCI:

27. Kraków miastem sportu

Rozmowa z Przewodniczącym
Rady Miasta Krakowa
Dominikiem Jaśkowcem

28. Kalendarium Rady Miasta Krakowa

29. Wziąć odpowiedzialność za powietrze

Felieton radnego Aleksandra
Miszalskiego

30. Cyrk bez zwierząt

Felieton radnej Małgorzaty
Jantos

31. Wzmocnić głos peryferii

Rozmowa z radnym Markiem
Sobierajem

fot. archiwum prywatne

Kraków miastem sportu

O bonie sportowym dla dzieci i młodzieży i jego związku z Kartą Krakowską, promocji Krakowa przez sport, stadionie Wisły Kraków oraz jubileuszu pięciu krakowskich klubów sportowych z Dominikiem Jaśkowcem, Przewodniczącym Rady Miasta Krakowa, rozmawia Małgorzata Kubowicz.

Złożył Pan projekt uchwały dotyczącej opracowania i wdrożenia bonu sportowego „Sport dla Młodych”. W jakim celu wprowadzany jest bon sportowy?

Dominik Jaśkowicz: Chcemy zachęcić wszystkich do uprawiania sportu, który pozytywnie wpływa na zdrowie, rozwija młodych ludzi, uczy dyscypliny, pracy zespołowej, funkcjonowania w szerszej grupie i tych wszystkich pozytywnych wzorców, które rywalizacja sportowa ze sobą niesie. Generalnie chcemy upowszechnić sport.

Kto będzie mógł skorzystać z bonu?

D.J.: Każdy mieszkaniec Krakowa, który zmieści się w przedziale wiekowym między 4. a 18. rokiem życia. Plan jest taki, by refundować część kosztów zajęć prowadzonych w klubach sportowych. To ma być program skierowany nie tyle do szkół, ile do klubów lub instytucji profesjonalnie zajmujących się sportem, które również szkolą młodzież i dzieci. Mieszkańcy Krakowa otrzymaliby dotację ok. 200 zł na semestr, czyli mniej więcej 25 proc. kosztów takich zajęć. Mówimy oczywiście o kwotach w bardzo dużym stopniu ogólności. Założenie jest takie, że dotacja jest na dziecko, a pieniądze idą za młodym człowiekiem do konkretnego klubu sportowego. Z dotacji korzystałyby dzieci mieszkające w Krakowie.

W uchwale znajduje się sugestia, by Prezydent przeanalizował możliwość integracji bonu z Kartą Krakowską. Czy mógłby być to kolejny przywilej dla płacących podatki w Krakowie?

D.J.: Tak. Konieczne jest przeprowadzenie analizy prawnej, czy takie rozwiązanie jest możliwe. Chciałbym, żeby był to kolejny element Karty Krakowskiej, który podniósłby jej atrakcyjność. Byłby to również dodatkowy bodziec dla tych osób, które formalnie mieszkają w Krakowie, ale są rezydentami podatkowymi w innych miejscowościach, aby dokonali zmiany i płacili podatki w naszym mieście.

Drugi punkt tego projektu uchwały mówi o wsparciu krakowskiego sportu zawodowego jako ekwiwalent za promocję Krakowa na arenie międzynarodowej. Czy jest to kolejny sposób na ratunek dla Wisły Kraków?

D.J.: Tu nie chodzi tylko o Wisłę Kraków. Tu chodzi o wszystkie krakowskie kluby sportowe, które przez swoją działalność i wyniki sportowe promują miasto. Tak jak promujemy Kraków przez turystykę, kulturę, sztukę, tak powinniśmy budować jego markę poprzez sport.

Sytuacja Wisły Kraków oczywiście przyspieszyła te działania. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z konieczności pomocy temu najbardziej utytułowanemu krakowskiemu klubowi. Uważam, że taki program powinien powstać, ale powinien być adresowany do wszystkich klubów, także do Cracovii. Mamy przecież hokeistów, mamy duże osiągnięcia w koszykówce i oczywiście piłce nożnej męskiej, ale także żeńskiej. To są drużyny, które grają w najwyższych klasach rozgrywkowych w swoich dyscyplinach. Często występują na arenach międzynarodowych, promując miasto, bo przecież w nazwie mają słowo Kraków. Wartość ▶

Ewentualna rezygnacja Wisły Kraków z wynajmu tego obiektu oznacza również duże kłopoty dla miasta. Utrzymanie stadionu kosztować będzie co najmniej 6–7 mln zł rocznie, a pieniądze te będziemy musieli wyjąć z kieszeni podatników. Jeśli ktoś krytykuje konieczność pomocy Wiśle, to musi wziąć pod uwagę ten fakt. Także dlatego jej stadion trzeba zmodernizować. To będzie wydatek równy kosztom 10 lat utrzymania obiektu, więc ta inwestycja i tak za jakiś czas się zwróci.

► tej promocji można oszacować, podobnie jak można konkretnie wskazać, jakie Miasto ma korzyści z takiej reklamy. Dlatego oczekiwałbym, że Kraków będzie wspierać kluby sportowe. Można zawrzeć z nimi umowy marketingowe obejmujące np. pojawienie się nazwy Kraków na koszulkach. Jest wiele rozwiązań, które taką promocję umożliwią. Chodzi o to, żeby Kraków objął mecenat nad markami naszego sportu zawodowego.

Czy możemy mówić już o jakichś konkretnych kwotach?

D.J.: Ten temat pojawi się przy uchwalaniu budżetu. Trudno dzisiaj operować dokładnymi wyliczeniami. Nie wiemy, jakie będą możliwości budżetowe w związku ze spodziewanym spadkiem przychodów z PIT, więc być może ten program w pierwszym roku funkcjonowania nie będzie jakiś znaczący. Ale na pewno trzeba go będzie rozwijać w kolejnych latach.

A co z Wisłą Kraków? Podczas posiedzenia Komisji Sportu i Kultury Fizycznej pojawiła się informacja o konieczności przeznaczenia 70 mln zł na stadion Wisły.

D.J.: To pytanie na które musimy odpowiedzieć wspólnie z Prezydentem i urzędem, czyli władzą wykonawczą. My, jako Rada, jesteśmy otwarci na wszelkie możliwe rozwiązania prawne. Inicjujemy też wiele projektów, które w zamierzeniu mają pomagać krakowskim klubom sportowym. Zdecydowane działania już wkrótce powinny się pojawić ze strony Zarządu Infrastruktury Sportowej. Rada Miasta Krakowa podejmie decyzję w sprawie nabycia praw autorskich do projektu stadionu Wisły, następnie konieczna będzie jego przebudowa. Pieniądze na stadion muszą się znaleźć, bo powinien on w końcu stać się obiektem w pełni funkcjonalnym. Dzisiaj nie można tam zorganizować koncertu czy wydarzenia innego niż mecz piłki nożnej. Takie obiekty w Europie nie mają już prawa bytu. Stadiony, oprócz ich funkcji sportowej, pełnią funkcję centrum kulturowego, rozrywkowego. Tak ten stadion powinien być wykorzystywany, więc jego budowę po prostu trzeba dokończyć.

Ewentualna rezygnacja Wisły Kraków z wynajmu tego obiektu oznacza również duże kłopoty dla Miasta. Utrzymanie stadionu kosztować będzie co najmniej 6–7 mln zł rocznie, a pieniądze te będziemy musieli wyjąć z kieszeni podatników. Jeśli ktoś krytykuje konieczność pomocy Wiśle, to musi wziąć pod uwagę ten fakt. Także dlatego jej stadion trzeba zmodernizować. To będzie wydatek równy kosztom 10 lat utrzymania obiektu, więc ta inwestycja i tak za jakiś czas się zwróci.

Ale Kraków to nie tylko wielkie kluby sportowe...

D.J.: To prawda, dlatego przygotowuję projekt uchwały w sprawie uczczenia 100-lecia istnienia pięciu średnich, ale bardzo zasłużonych dla krakowskiego sportu klubów: Zwierzyńckiego, Dąbskiego, Prądniczanki, Prokocimia i Garbarni, który planuję wprowadzić pod obrady Rady Miasta Krakowa jeszcze jesienią tego roku. Te kluby powstały w 1921 r. i za dwa lata będziemy świętować stulecie ich istnienia. Poza Garbarnią wszystkie te kluby funkcjonują na obiektach miejskich, więc będzie można – w ramach uczczenia jubileuszu – rozważyć finansowanie działań inwestycyjnych, organizację turnieju sportowego, czy też inne formy wsparcia ich działalności. Chciałbym, abyśmy dzięki temu projektowi uchwały zauważyli w mieście tę rocznicę. Warto przypomnieć, że sport w Krakowie to nie tylko dwóch potentatów, ale również wiele mniejszych podmiotów, w tym wspomniane pięć klubów, które za dwa lata obchodzić będą 100. rocznicę istnienia.

Kalendarium Rady Miasta Krakowa

3–5 września

- XXIX Forum Ekonomiczne w Krynicy (zaproszenie: Instytut Studiów Wschodnich)

7 września

- ogólnopolska akcja Narodowego Czytania, pl. Szczepański (zaproszenie: Biblioteka Kraków)

11 września

- 24. sesja Rady Miasta Krakowa, Sala Obrad RMK, pl. Wszystkich Świętych 3-4 (zaproszenie: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)

15 września

- VIII Festiwal „Zakłęte w dyni”, al. Róż (zaproszenie: Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty, Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta)

17 września

- 80. rocznica agresji Związku Sowieckiego na Polskę i Dzień Sybiraka, katedra na Wawelu, Krzyż Katyński (zaproszenie: Wojewoda Małopolski, IPN w Krakowie, Związek Sybiraków Oddział w Krakowie, Komitet Opieki nad Miejscami Zbrodni Komunisty, Kuratorium Oświaty w Krakowie)

Wziąć odpowiedzialność za powietrze

Początek września to w Krakowie moment przelomowy. W życie wszedł uchwalony w 2016 r. zakaz palenia węglem i paliwami stałymi. Pamiętam, jakie wtedy, w styczniu 2016 r., panowało napięcie, jakie wszyscy mieli wątpliwości, czy uchwała Sejmiku Województwa Małopolskiego zostanie przez niego przyjęta, czy też nie. Prowadziłem wtedy wiele rozmów z radnymi, przekonując ich do tej decyzji. Było także bardzo dużo protestów mieszkańców. Problem zanieczyszczenia powietrza nie był jeszcze wtedy tematem codziennych rozmów i sporo osób nie miało świadomości, w jak złej sytuacji jesteśmy.

Przez te kilka lat bardzo dużo się w tej kwestii zmieniło i obecnie prawie wszyscy już rozumieją, że podjęta wtedy decyzja to jedyna słuszna droga do poprawy jakości powietrza. Smog wydobywający się z pieców opalanych paliwami stałymi jest jednym z głównych powodów przekraczania norm zanieczyszczeń.

Nikt nie powinien truć sąsiadów

Przypomnę, że wprowadzenie zakazu poprzedzono wieloletnią akcją wspierania mieszkańców w wymianie pieców węglowych na ekologiczne źródła ogrzewania. Właściciele nieruchomości otrzymywali dopłaty do wymiany pieców, a osoby w najtrudniejszej sytuacji również dopłaty do rachunków za ogrzewanie. Od 2012 r. wymieniono w Krakowie prawie 25 tys. palenisk, które nie spełniały norm ustalonych w uchwale antysmogowej – obecnie pozostało ich do wymiany ok. 4 tys. Różne są przyczyny tego, iż nie wszystkie piece udało się zlikwidować. W wielu przypadkach nie ma możliwości zmiany sposobu ogrzewania. Dotyczy to np. budynków w złym stanie technicznym lub przeznaczonych do rozbiórki. Zdarza się także, że pojawia się problem z uzyskaniem zgody na wymianę pieca wszystkich właścicieli nieruchomości. Z informacji przekazanych przez Urząd Miasta Krakowa wynika niestety także, że część mieszkańców powiedziała po prostu „nie, bo nie”. Dla nich przy kontrolach nie powinno być pobłażania. Wszyscy musimy wziąć odpowiedzialność za to, czym oddychamy, żaden mieszkaniec nie powinien truć sąsiadów.

Współdziałać z okolicznymi miejscowościami

Walka ze smogiem to bardzo ważny temat nie tylko dla Krakowa, ale także okolicznych miejscowości, z którymi – by uzyskać zadowalający efekt – musimy współdziałać. Wprowadzenie zakazu palenia węglem i drewnem jedynie w stolicy Małopolski nie poprawi znacząco jakości powietrza, zakaz powinien być także rozszerzony na gminy sąsiadujące z Krakowem. Powietrze nie zna granic, a ukształtowanie terenu oraz kierunki, w jakich wieje wiatr, powodują, że zanieczyszczenia przenoszą się także na najbliższą okolicę. Oczywiście poza wprowadzeniem zakazu spalania paliw stałych konieczne jest zwiększanie programów ostonowych dla najuboższych oraz wprowadzenie istotnych dopłat do montażu instalacji odnawialnych źródeł energii. Kraków powinien także m.in. przyspieszyć rozwój sieci ciepłowniczej, tak aby docierać z ciepłem sieciowym do jak największej liczby mieszkań.

Działania przelomowe i początek drogi

Tegoroczna zima może być w Krakowie przelomowa, ale może też okazać się, że dotychczasowe działania, choć same w sobie przelomowe, są dopiero początkiem drogi. Ta zima odpowie na pytania, na ile skutecznie zakaz będzie egzekwowany i jak bezpośrednio wpłynie on na jakość powietrza. Wszyscy będziemy obserwować sytuację z nadzieją, że stan krakowskiego powietrza wymiernie się poprawi, ale musimy też pamiętać, że przed nami jeszcze wiele do zrobienia!

Aleksander Miszański, radny Miasta Krakowa

Walka ze smogiem to bardzo ważny temat nie tylko dla Krakowa, ale także okolicznych miejscowości, z którymi – by uzyskać zadowalający efekt – musimy współdziałać. Wprowadzenie zakazu palenia węglem i drewnem jedynie w stolicy Małopolski nie poprawi znacząco jakości powietrza, zakaz powinien być także rozszerzony na gminy sąsiadujące z Krakowem.

fot. archiwum prywatne

Cyrk bez zwierząt

Cyrki działały w nowożytnej Europie już w średniowieczu, ale swój obecny charakter zyskały w Anglii w XVII w. W Polsce pierwszy cyrk powstał w XIX w.

Wielką atrakcją w ówczesnych cyrkach, poza akrobatami, klaunami i tresowanymi zwierzętami, byli ludzie dotknięci deformacjami i chorobami. Pokazywało się publicznie np. dziecko cierpiące z powodu mikrocefalii. Dość znanym przykładem był chory na zespół Proteusza Joseph Carey Merrick. W epoce wiktoriańskiej określano go mianem człowieka słonia ze względu na jego bardzo zniekształconą czaszkę. Niestety, jakie dotknęło „człowieka słonia”, „kobietę wielbłąda” czy bezrękie dziecko, było pokazywane przez wędrowne trupy cyrkowe na różnego rodzaju festynach. W Londynie w 1883 r. zabroniono takich spektakli. Cyrki działały dalej, ale już nie epatowały ludzkim cierpieniem. I przetrwały. Może przyszedł więc czas na cyrki także bez cierpienia zwierząt? Europejska Federacja Lekarzy Weterynarii opowiedziała się przeciwko wykorzystywaniu zwierząt w cyrkach. Już w tej chwili kilkadziesiąt krajów na świecie zakazało częściowo albo całkowicie występów zwierząt.

Angielscy specjaliści z Rady Dobrostanu Zwierząt Gospodarskich (Farm Animals Welfare Council) w opracowanym przez siebie Kodeksie Dobrostanu Zwierząt zaproponowali, by jego elementy przedstawić w postaci „pięciu wolności” zwierząt. Wolność pierwsza: od głodu i pragnienia. Wolność druga: od urazów psychicznych i bólu. O ile zadawanie bólu jest powszechnie uważane za powodowanie cierpienia, o tyle straszenie nie zawsze budzi sprzeciw, bo przecież część tradycyjnych metod szkolenia zwierząt wykorzystuje prowokowanie strachu w celu powstrzymania przed niepożądanym zachowaniem. Wolność trzecia: od ran i chorób – wolność ta, podobnie jak pierwsza, zdaje się oczywista. Wolność czwarta: od stresu. Czy zwierzę w ciasnej klatce w cyrku będzie miało szansę na znalezienie swego terytorium, miejsca na spokojny odpoczynek? Wolność piąta: do wyrażania naturalnego zachowania. Cierpienie zwierząt może być spowodowane brakiem możliwości prezentowania naturalnych dla danego gatunku zachowań. Próbuując kompensować sobie ten niedostatek, zwierzęta prezentują stereotypowe zachowania (np. gryzienie przedmiotów, kręcenie się za własnym ogonem czy chodzenie w rytualizowany sposób, co można zaobserwować w cyrkach). Według badań opublikowanych w „Science” w 2009 r. słonie w niewoli żyją nawet dwa razy krócej niż na wolności.

Jeśli ponad 130 lat temu zakazano cyrkom pokazywania ludzi chorych i cierpiących, to może wiek XXI doprowadzi do uwolnienia cyrków od cierpienia zwierząt. Powstaje coraz więcej zespołów, które opierają się już wyłącznie na pokazach umiejętności akrobatów – wśród nich znajdziemy wielokrotnie nagradzany, założony w 1987 r. Cirque du Soleil oraz Cyrk Vargas. Ten ostatni jeszcze kilka lat temu wykorzystywał na swoich arenach zwierzęta najróżniejszych gatunków, jednak w 2010 r. zrezygnował z ich udziału w spektaklach i postanowił promować sztukę cyrkową bez okrucieństwa.

Coraz więcej polskich miast stara się nie wynajmować terenów gminnych cyrkom wykorzystującym zwierzęta. Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego w tej sprawie nie jest jednoznaczne. W wyroku z 17 maja 2017 r. NSA stwierdził, że władze Warszawy nie miały prawa zakazywać przedstawień cyrkowych tylko dlatego, że jedną z ich głównych atrakcji były występy tresowanych zwierząt. Z kolei w drugim postanowieniu, z 21 czerwca, ten sam sąd zajął odmienne stanowisko. Orzekł, że działania władz Poznania, które zakazały nie tylko takich przedstawień, ale i dystrybucji biletów w miejskich placówkach (np. szkołach), były zgodne z prawem.

W 2016 r. złożyłam projekt uchwały kierunkowej do Prezydenta, za pomocą której Miasto mogłoby zakazać wynajmowania terenów należących do Gminy. Prezydent nie zgodził się z moją argumentacją, odpowiadając, że taka uchwała godziłaby w wolność i równość podmiotów gospodarczych. Tak też orzekły wojewódzkie sądy administracyjne wobec wszystkich miast, które wprowadziły podobne zakazy. Uważam zatem, że konieczne jest postawienie sprawy na ostrzu noża i podjęcie innych działań. Ochronę zwierząt przed cierpieniem musimy uznać za dobro wyższe niż niewątpliwe i zawsze bronione przeze mnie dobro, jakim jest równość podmiotów gospodarczych.

Małgorzata Jantos, przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków

Jeśli ponad 130 lat temu zakazano cyrkom pokazywania ludzi chorych i cierpiących z powodu różnego rodzaju niepełnosprawności, to może wiek XXI doprowadzi do uwolnienia cyrków od cierpienia zwierząt. Powstaje coraz więcej zespołów, które opierają się już wyłącznie na pokazach umiejętności wspaniałych akrobatów – wśród nich znajdziemy wielokrotnie nagradzany, założony w 1987 r. Cirque du Soleil oraz Cyrk Vargas.

fot. archiwum prywatne

Marek Sobieraj

Radny Miasta Krakowa VIII kadencji.

Uzyskał mandat z listy wyborczej Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość z okręgu wyborczego nr 3. Pracuje w komisjach Rady Miasta Krakowa: Infrastruktury; Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska; Praworządności oraz Sportu i Kultury Fizycznej

Musimy zrównoważyć rozwój Krakowa. To najpiękniejsze miasto Europy. Jesteśmy z niego dumni, zapraszamy gości, turystów, chwalimy się pięknym centrum. Zaraz obok mamy jednak osiedla bez kanalizacji, chodników, dobrej komunikacji. Kraków to nie tylko centrum miasta. Peryferia bardzo szybko się rozrastają, a problemy – pogłębiają.

Wzmocnić głos peryferii

– Musimy zrównoważyć rozwój Krakowa – mówi radny Marek Sobieraj. W rozmowie z Błażem Siekierką radny wskazuje niedoinwestowanie osiedli peryferyjnych jako jeden z największych problemów miasta, z którym należy się jak najszybciej uporać.

Jakie są Pana główne priorytety w obecnej kadencji Rady Miasta Krakowa?

Marek Sobieraj: Przede wszystkim chciałbym, żeby Kraków był bezpieczny i atrakcyjny zarówno dla mieszkańców, jak i turystów.

Zostałmy więc przy bezpieczeństwie. W jednej z ostatnich interpelacji apelowałem Pan o zwiększenie bezpieczeństwa w Tyńcu i w Skotnikach. Chciałby Pan instalacji dodatkowych kamer w tych rejonach miasta. Czy oprócz montażu kamer można tam jeszcze coś zrobić, żeby poprawić sytuację? Skąd akurat w tych miejscach tak duża liczba włamań i kradzieży?

MS: Mieszkańcy tych osiedli prosili mnie o spotkanie, więc od nich zacząłem. Sam jestem mieszkańcem Tyńca, więc tamtejsze problemy są mi znane. Spotkanie okazało się bardzo potrzebne, ponieważ dowiedziałem się, że problemem w tych rejonach są nie tylko włamanie i kradzieże, ale też próby wyłudzeń, z którymi mamy do czynienia coraz częściej. Gigantycznym problemem jest też bezpieczeństwo ludzi na drogach, głównie dzieci chodzących do szkoły czy starszych osób poruszających się ulicami osiedli peryferyjnych. Osiedla na obrzeżach miast są niedoinwestowane od wielu lat, dlatego też chciałbym wzmocnić głos peryferii i powalczyć o to, aby powstały nowe chodniki, a ulice stały się bezpieczne. Weźmy dla przykładu ul. Bogucianka w Tyńcu. Większość ruchu ze Skawiny jest odciążona przez tę ulicę. Po pierwsze tworzy to korki, po drugie stwarza zagrożenie dla przechodniów, którzy poruszają się po jezdni, bo brakuje pobocza. Po trzecie, brak odwodnienia powoduje, że podczas intensywnych opadów ulicą płynie rzeka. Brak kanalizacji i odwodnienia to zresztą bardzo częsty problem na peryferiach. Poza tym nie zbyt dobrze działa w tych rejonach komunikacja miejska, autobusy jeżdżą co 40 minut lub w ogóle, jak jest np. w Bodzowie. Chcemy walczyć ze smogiem, a zmuszamy mieszkańców peryferii do jeżdżenia do centrum własnymi samochodami. Jeśli będziemy tak działać, to ciężko będzie nam tę walkę wygrać. Musimy zrównoważyć rozwój Krakowa. To najpiękniejsze miasto Europy. Jesteśmy z niego dumni, zapraszamy gości, turystów, chwalimy się pięknym centrum. Zaraz obok mamy jednak osiedla bez kanalizacji, chodników, dobrej komunikacji. Kraków to nie tylko centrum miasta. Peryferia bardzo szybko się rozrastają, a problemy – pogłębiają.

Jakie są Pana wrażenia z pracy w Radzie Miasta? Czy przeskok między radą dzielnicy a Radą Miasta jest bardzo duży?

MS: Praca w Radzie Miasta to zupełnie inne działania i inna skala problemów niż w radzie dzielnicy. Cztery lata w Radzie Dzielnicy VIII Dębniki nauczyły mnie pracy społecznej na rzecz mieszkańców jednej dzielnicy. Zasiadając w Radzie Miasta, mam możliwość niesienia pomocy innym osiedlom i dzielnicom. To wymaga jednak dużo więcej pracy i czasu, poza tym wiąże się z tym większą odpowiedzialnością. Z perspektywy Rady Miasta widzę, że te same problemy powtarzają się w różnych dzielnicach: brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dogęszczanie zabudowy, brak parkingów i miejsc postojowych, niewystarczająca i słaba komunikacja miejska czy wspomniany już brak chodników.

W tej kamienicy przy ul. Gazowej 7 mieszkał Aron Gajer / Fot. Bogusław Świerżowski

Porwanie Mony Lizy

O Aronie Gajerze, „kupcu starożytnościowym”, pisano już dużo i z reguły bardzo pochlebnie. Rzeczywiście była to postać naprawdę niezwykła. Z pozoru zwykły handlarz „starzyzną”, czyli używaną odzieżą, ale jednocześnie kandydat do wiedeńskiego parlamentu. Co prawda start w wyborach nie był zbyt udany, gdyż na pana Arona zagłosowało tylko 44 krakowskich wyborców, jednak nazwisko Gajer zostało bardzo nagłośnione.

Michał Koziot

Opanu Aronie śpiewano w kabarecie „Zielony Balonik”, ale bywał też goszczony i w krakowskim areście „Pod Telegrafem”, i ołomunieckim kryminale. Owe kłopoty z władzą sądowniczą wynikały prawdopodobnie włącznie z łatwowierności pana Arona. Po prostu miał takiego pecha, że często rzecz, którą kupił – a były one różne, od przenoszonych spodni po amerykański czek – okazywała się „rzeczą pochodzącą z kradzieży”.

Na tropie Mony Lizy

Dwa razy działalność pana Gajera miała wymiar wprost międzynarodowy. Jedno zdarzenie dotyczyło wspomnianych już amerykańskich czeków skradzionych w Nowym Jorku, które w tajemniczy sposób trafiły do Krakowa. Drugie wiązało się z kradzieżą „Mony Lizy”, czyli najstynniejszego obrazu świata. Namalowana przez Leonarda da Vinci „Gioconda” zniknęła z Luwru w sierpniu 1911 r. Oczywiście paryska policja rozpoczęła bardzo intensywne śledztwo, jednak jedyny jej sukces to aresztowanie niewinnego człowieka.

Prawie miesiąc po zniknięciu obrazu „Gioconda” pojawiła się w Krakowie. Doniósł o tym „Ilustrowany Kurjer Codzienny”. W numerze z 19 września ukazała się obszerna notatka zatytułowana „Na tropie Mony Lizy. Ślad Giocondy w Krakowie. Sensacyjny zbieg okoliczności”. Jak przystało na popularną, pragnącą zdobyć nowych czytelników gazetę, „Kurjer” już pierwszymi

zdaniami tekstu przykuwał uwagę krakowian. Brzmiąły one: „Jesteśmy w przededniu niebywałego rozgłosu Krakowa jako miasta, które wróci Francji jej milionowy skarb”. Dalej autor notatki pisał, że na krakowskim dworcu kolejowym spotkało się ostatniej nocy dwóch ludzi. Jednym z nich miał być młody, elegancko ubrany mężczyzna, który tylko na chwilę opuścił wagon pierwszej klasy przejeżdżającego przez Kraków pociągu dalekobieżnego. Ów tajemniczy pasażer niósł zagadkowy pakunek, „który nie mógł być ani torbą, ani kuferkim – ani pudłem na kapelusze – ani futeratem na lefoszówkę – parasole lub laski. Pakunek płaski jak maglownica lub rejsbret”. Współczesnym krakowianom należy się wyjaśnienie, że lefoszówka to pewien rodzaj dubeltówki, strzelby myśliwskiej, rejsbret zaś to po prostu deska kreślarska, przedmiot w epoce komputerów już prawie zupełnie zapomniany.

Drugim uczestnikiem owego nocnego spotkania miał być pan Aron Gajer. Nota bene „Kurjer” pisząc o tym wydarzeniu, postęgiwał się tylko pierwszą literą nazwiska „kupca starożytnościowego”. Owi dwaj panowie nie spotkali się na krakowskim dworcu przypadkowo. Pan Gajer został bowiem zawiadomiony telegramem, w którym zaproponowano mu korzystny interes, jakim miało być spieniężenie owego tajemniczego, płaskiego przedmiotu.

Leonardo, Leonardo!

Pociąg powiózł nieznanego dostawcę pakunku w dalekie strony, a „kupiec starożytnościowy” pozostał z dylematem, co dalej robić. Jako człowiek rozsądny postanowił następnego dnia zasięgnąć opinii pewnego znawcy. Autor zamieszczonej w „Kurjerze” notatki pominął taktownie nazwisko owego znawcy, za to z dużą dozą złośliwości opisał jego reakcję na widok zawartości tajemniczego płaskiego pakunku. Otóż miał on rzekomo wykrzyknąć: „Leonardo, Leonardo – to ona – ona – ten uśmiech – te białe ręce – jak z gipsu odlane – te kłaczki – ten pejzażyk – Panie G. jesteś milionerem – do Luwru!”. Jednak na opinii jednego eksperta nie można polegać. Znawcy, nawet najbardziej wybitni, mogą się przecież mylić.

Relacje zamieszczane w kolejnych numerach „Kurjera” są tak niezwykle, że budzą podejrzenia co do swojej wiarygodności. Czytając je, można odnieść wrażenie, iż to sami redaktorzy dobrze bawili się, prokurując kolejną sensacyjną wiadomość. Czytamy więc, że na zaproszenie Arona Gajera przybyli na Kazimierz eksperci. Prezentacja rzekomego lub też prawdziwego – kwestia ta nadal nie była do końca wyjaśniona – dzieła Leonarda da Vinci miała się odbyć na podwórzu „zawalonom śmieciami, przegnitami resztkami jarzyn, drzewa, podrutowanego niemi pajęczyny, rumowiskiem

rozwalonego komina”. Oczywiście na krakowskim Kazimierzu mogły rzeczywiście istnieć takie podwórka. Jednak kamienica numer 7 przy ul. Gazowej, w której mieszkał wraz z rodziną Aron Gajer, z pewnością nie należała do najbiedniejszych i najbardziej zaniedbanych w tej okolicy. Przede wszystkim był to budynek nowy, niemający za sobą kilkusetletnich dziejów i był własnością, jak wiele nieruchomości przy tej ulicy, gminy miasta Krakowa.

Kopia czy oryginał?

Wątpliwości w kwestii wiarygodności informacji podawanych przez „Ilustrowany Kuryer Codzienny” zdecydowanie wzrosną, gdy dowiemy się, jakich to ekspertów miał rzekomo zaprosić na owo podwórko pan Aron Gajer. Otóż byli to podobno: „Radca budownictwa, architekt Jan Zawiejski, dr Klemens Bąkowski, niezrównany znawca starego Krakowa i Ludwik Solski, dyrektor teatru miejskiego”. Tak więc na kazimierskim podwórku zjawiała się – jeżeli wierzyć „Kuryerowi” – bardzo oryginalna trójka. Opis stoczony przez „znawców” dyskusji jest tak ciekawym przykładem ówczesnej dziennikarskiej maniery, że warto zacytować go w całości: „W niemych podziwieniu otoczyli Gajera, trzymanego w rękach poszukiwane w całej Europie arcydzieło. – Kopia, czy oryginał?... Trudno osądzić... Jeżeli jednak kopia, to znakomita... Niech Kraków chociaż tę kopię posiada, jeżeli oryginału mieć nie może!... Kopia, czy oryginał. Otóż rozwiązujemy tę zagadkę... Tak jest! Kopia, pochodząca z pracowni znanego nam wszystkim artysty-dekoratora p. Wierciaka!”.

Redakcja „Kuryera” posunęła się tak daleko, że w niedzielnym – a więc najbardziej poczytnym – numerze z 24 września 1911 r. zamieściła rysunek przedstawiający scenę prezentacji znawcom owej rzekomej „Giocondy”. Widzimy na nim pana Gajera

Relacje, zamieszczone w kolejnych numerach „Kuryera” są tak niezwykle, że budzą podejrzenia co do swojej wiarygodności. Czytając je, można odnieść wrażenie, iż to sami redaktorzy dobrze bawili się, prokurując kolejną sensacyjną wiadomość.

z obrazem w dłoni oraz czterech panów z wielkim zafrapowaniem oglądających mniej lub bardziej prawdziwe dzieło mistrza Leonarda. Jeden spośród tej czwórki nawet ma na głowie cylinder, prestiżowe nakrycie głowy chętnie noszone przez mecenasa Bąkowskiego. Tłem dla tej sceny jest oczywiście owo zaniedbane, tak barwnie i ciekawie opisane kazimierskie podwórko. Według redakcji „Kuryera” ilustracja ta zasługiwała na pełne zaufanie czytelników, gdyż była „reprodukcją zdjęcia fotograficznego, jakie udało się współpracownikowi naszemu – na miejscu historycznego wypadku żywcem uchwycić”. Notatka kończyła się refleksją: „Biedny Gajer – a on myślał, śnił o sławie posiadania arcydzieła, nosił się z nadziejami bajecznych zysków, a tu... kopia!”.

Nie ma żadnych wiadomości o tym, jak na prasowe publikacje zareagowali bohaterowie opisanych przez „Kuryer” wydarzeń. Przecież wszyscy z panem Aronem Gajerem na czele mieli podstawy do wytoczenia procesu redakcji dziennika. Być może sami dobrze się bawili, czytając kolejne numery „Ilustrowanego Kuryera Codziennego”. Wszyscy przecież byli ludźmi inteligentnymi i niewątpliwie obdarzonymi poczuciem humoru.

Kalendarium krakowskie

25 września 1946

dwóch nieznanymi osobnikami dokonuje napadu rabunkowego na hurtownię soli na Zabłociu i rabuje 25 300 zł.

27 września 1957

„Dziennik Polski” donosi: „W łaźniach miejskich korzystano z kąpieli higienicznych w ciągu 8 miesięcy br. 220 740 osób”.

28 września 1893

„Czas” donosi: „Już w kilku dekanatach diecezji tarnowskiej zaprotestowało duchowieństwo rzymsko-katolickie w krajowych dziennikach przeciwko zuchwałej, a dla społeczeństwa naszego zgubnej robocie X. Stojatowskiego”.

29 września 1956

Krakowskie Przedsiębiorstwo Leśnej Produkcji Niedrzewnej „Las” skupuje kuropatwy na ulicach Pawiej 3 oraz Emaus 4.

30 września 1984

umiera Anna Świrszczyńska, poetka i dramatopisarka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży.

1 października 1957

„Dziennik Polski” donosi: „Na brak tańszych wędlin, a po południu

często także bułek w sklepie PSS nr 50, narzekają studenci – mieszkańcy domu akademickiego AGH przy ul. Reymonta”.

2 października 1911

z powodu spodziewanych rozruchów drożyznianych zmobilizowano z pułków piechoty 93, 20, 100 oraz 56 po pół kompanii. Pomięto 13 pułk nazywany „krakowskimi dziećmi”.

3 października 1945

w Krakowie rozpoczyna się „Kurs traktorzystów na traktory amerykańskie z UNRRA”.

4 października 1980

na Małym Rynku trwa giełda turystyczna zorganizowana przez Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Gospodarki Turystycznej w Nowym Sączu i „Wawel-Tourist”. Główną atrakcją jest „filia” bacówki z Jaworek.

5 października 1875

„Czas” donosi: „Urzędnik policyjny w dworcu kolei ujął w sobotę nad ranem Wincentego Polaka stróża nocnego w dworcu, który miał przy sobie smoczek do wytaczania napojów z beczek i otwierał plomby u wagonów”.

Sprostowanie:

W poprzednim numerze na s. 17 oraz 20 („Przydatne telefony”) błędnie podaliśmy numer telefonu, pod którym można zarejestrować wizytę w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej. Prawidłowy numer to: **796 420 474**.

Z kolei w celu uzyskania informacji dotyczących Programu Otwarty Kraków należy skontaktować się z:

Urząd Miasta Krakowa
Referat ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych
30-703 Kraków, ul. Dekerta 24

tel. +48 12 616-78-00, fax +48 12 616 -78-13, +48 12 616-78-18, 12 616-78-21, 12 616-78-09
otwarty@um.krakow.pl, otwarty.krakow.pl

I Krakowski Tydzień Zdrowia Psychicznego „Human Week” – program

poniedziałek, 7 października

10.00–15.00 ul. Olszańska 5, I piętro – Dzień otwarty i wystawa pt. „PTAKI”
14.00 NCK, al. Jana Pawła II 232 – otwarcie wystawy prac uczniów krakowskich szkół podstawowych „Sport i zieleń – mój sposób na zdrowie psychiczne”
16.00–19.00 ul. Olszańska 5, II piętro – Otwarta próba spektaklu Teatru Psyche, spotkanie z aktorami i reżyserem Krzysztofem Rogożem
18.00 ul. Lubicz 16 – wykład prof. dr hab. n. med. Janusza Heitzmana

wtorek, 8 października

11.00 ul. Meiselsa 17 – „Jesteśmy częścią tego miasta – zdrowienie z psychozy. Archiwum 40 lat” – filmowa dokumentacja działalności Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Psychiatrii i Opieki Środowiskowej
12.00 ul. Bracka 10 – wykład prof. dr. hab. Włodzimierza Szturca
14.00 ul. Bracka 10 – Jak najgorzej wychować dziecko? – porady praktyczne. Szkoła dla rodziców
20.00 ul. Krupnicza 38 – pokaz filmu „A Page of Madness” z muzyką na żywo

środa, 9 października

11.00 ul. Bracka 10 – wykład ks. dr. Jacka Prusaka

14.00 ul. Bracka 10 – „Uzależnienia drogą do zaburzeń psychicznych” – Marta Rzakowska, Monika Borkowska-Żebrowska z Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień
17.00 ul. Bałuckiego 6 – Wieczór poetycki
18.00 ul. Sławkowska 17 – Spotkanie z Jurkiem Owsakiem

czwartek, 10 października

10.00 Hala 100-lecia KS Cracovia, ul. Focha 40 – „Dokopać psychiatrom” – mecz piłki nożnej
14.00–18.00 ul. Miodowa 9, I p. – „Bosch rozmawia z Breuglem” – dzień otwarty Galerii Miodowa
15.00 ul. Krupnicza 38 – pokaz filmu „Nawet nie wiesz, jak bardzo Cię kocham” wraz z dyskusją
18.00 ul. Lubicz 16 „Teatr jako terapia” – spotkanie z Jerzym Fedorowiczem

piątek, 11 października

12.00 ul. Czysza 17 – „Maski i twarze” – akcja artystyczna z prof. Bogusławem Bachorczykiem (liczba miejsc ograniczona do 10 osób)
18.00 ul. Kościuszki 18 – Michał Piętniewicz i jego goście z Akademii Liderów „Cogito”
20.00 ul. Bracka 10 – Wieczór z poezją i muzyką na żywo

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane w październiku 2019 r.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu wraz z mapą lokalizacji zamieszczona jest na stronie www.bip.krakow.pl /Finanse i Mienie/Nieruchomości Miasta Krakowa/Przetargi na Nieruchomości.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta, ul. Kasprowicza 29, tel. 12 616-98-08 w godzinach pracy urzędu. Przetarg odbędzie się 10 października 2019 r.

położenie	dziątka nr	pow. ha	obr.	cena wywoławcza	wadium wpłata do 7.10.2019	godzina przetargu
ul. Wolności	413/5	0,0235	P-49 Podgórze	100 000,00	10 000,00	9.00
ul. Tyniecka 90	274/1 275/4 275/6	0,0197 0,0105 0,0146 0,0448	P-5 Podgórze	251 915,00	26 000,00	10.00
ul. Stępcice	103/1	0,0555	P-76 Podgórze	280 000,00	28 000,00	11.00
ul. Blotna 18	udział ½ części 9	0,0638	P-60 Podgórze	164 800,00	17 000,00	12.00
ul. Rusiecka	329/6 + udział 1/8 części 329/5	0,0905	NH-21 Nowa Huta	70 389,00	7 100,00	13.00
ul. Rusiecka	329/7 + udział 1/8 części 329/5	0,0940	NH-21 Nowa Huta	72 729,00	7 300,00	13.00
ul. Rusiecka	329/8 + udział 1/8 części 329/5	0,1059	NH-21 Nowa Huta	80 676,00	8 100,00	13.00
ul. Rusiecka	329/9 + udział 1/8 części 329/5	0,1170	NH-21 Nowa Huta	88 083	8 900,00	13.00
ul. Rusiecka	329/15 + udział 1/8 części 329/5	0,0894	NH-21 Nowa Huta	63 207,00	6 400,00	13.00
ul. Rusiecka	329/17+ udział 1/8 części 329/5	0,0814	NH-21 Nowa Huta	68 715,00	6 900,00	13.00

 Kraków

FESTIWAL MUZYKI WSPÓŁCZESNEJ

JACEK MAJCHROWSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
ZAPRASZA

SACRUM PROFANUM

27.09-04.10.2019
KRAKÓW

#SACRUMPROFANUM
SACRUMPROFANUM.COM

DESIGN BY ANTEK KORZENIOWSKI

KRAKOWSKIE BIURO FESTIWALOWE – INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

ORGANIZATOR

kbf★

DOFINANSOWANIE

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyka” realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca

instytut muzyki i tańca
IMiT

LCI Lituanian
Culture
Institute

PARTNER DLA KRAKOWA

**BUKOVINA
RESORT**

autoremo

SPONSOR

**Millennium
BANK**

KULTURALNA SPÓŁNOŚĆ

BUDŻET OBYWATELSKI MIASTA KRAKOWA

GŁOSUJ!

28 WRZEŚNIA – 7 PAŹDZIERNIKA 2019 ●

-
- ✓ NIEZALEŻNIE ILE MASZ LAT
 - ✓ NIE MUSISZ BYĆ ZAMELOWANY W KRAKOWIE
 - ✓ GŁOSUJ PRZEZ INTERNET LUB W PUNKCIE GŁOSOWANIA